

Internationale Commissie voor
de Bescherming van de Schelde

JAARVERSLAG 2000

DE COMMISSIE HEEFT TOT TAAK DE SAMENWERKING TUSSEN DE LANDEN EN GEWESTEN
VAN HET SCHELDESTROOMGEBIED IN GOEDE BANEN TE LEIDEN TENEINDE DE
INDIVIDUELE INSPANNINGEN VOOR DE WATERKWALITEITSVERBETERING VAN DE SCHELDE
DOELTREFFENDER TE MAKEN.

DE COMMISSIE DIENT GEGEVENS, TE VERSTREKKEN DOOR DE VERDRAGSLUITENDE
PARTIJEN, BIJEEN TE BRENGEN OVER ALLE MOGELIJKE VORMEN VAN VERONTREINIGING
DIE EEN WEZENLIJK EFFECT HEBBEN OP DE KWALITEIT VAN DE SCHELDE.

WAAR NODIG MOET ZIJ DEZE PROGRAMMA'S OP ELKAAR AFSTEMMEN.
DE COMMISSIE MOET DIENEN ALS KADER VOOR DE UITWISSELING VAN INFORMATIE OVER
HET WATERBELEID EN OVER PROJECTEN DIE ONDERWORPEN ZIJN AAN EEN
EFFECTRAPPORTAGE EN DIE EEN WEZENLIJK GRENSOVERSCHRIJDEND EFFECT HEBBEN OP
DE KWALITEIT VAN DE SCHELDE.

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD DOOR DE VOORZITTER	BLZ. 3
------------------------------	--------

1. KWALITEIT VAN DE SCHELDE 1999	BLZ. 5
2. BESLISSINGEN VAN DE COMMISSIE	BLZ. 21
3. OPVOLGING VAN HET SCHELDE ACTIEPROGRAMMA	BLZ. 27
4. ACTIVITEITEN VAN DE WERKGROEPEN	BLZ. 31
5. ORGANISATIE	BLZ. 41
6. SYMPOSIUM SCHELDE 2000	BLZ. 45

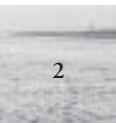
CONCLUSIES EN PERSPECTIEVEN	BLZ. 56
-----------------------------	---------

BIJLAGEN:

1. SAMENSTELLING VAN DE DELEGATIES VAN DE VERDRAGSLUITENDE PARTIJEN EN WAARNEMERS BIJ DE ICBS	BLZ. 59
2. LIJST VAN WAARNEMERS BIJ DE ICBS	BLZ. 61
3. SAMENSTELLING VAN DE DELEGATIES VAN DE WERKGROEPEN	BLZ. 62
4. OVERZICHT VAN DE VERGADERINGEN IN 2000	BLZ. 64
5. BOEKEN EN DOCUMENTEN VAN DE ICBS	BLZ. 65
6. TEKST VAN HET VERDRAG	BLZ. 67
7. HUISHOUDELIJK EN FINANCIËEL REGLEMENT	BLZ. 73
8. MANDAAT VAN DE WERKGROEPEN	BLZ. 79

ORGANIGRAM 2001

VOORWOORD DOOR DE VOORZITTER

De verschillende werkgroepen van de ICBS hebben intensief gewerkt aan de uitvoering van de taken uit het Schelde Actieprogramma dat op 29 oktober 1999 te LILLE is vastgesteld.

De concrete internationale samenwerking tussen de partijen van het Schelde stroomgebied is derhalve in dit jaar versterkt.

Met de ondersteuning van het secretariaat zijn de door elk van de vijf partijen aangewezen deskundigen overgegaan tot vele ontmoetingen en uitwisselingen teneinde de kennis, de monitoring en uiteraard ook de kwaliteit van de Schelde te verbeteren. Deze gegevens zijn beschikbaar op het secretariaat van de ICBS en op de internet site van ICBS en Agence de l'Eau.

Het jaar 2000 eindigde met een symposium te DOORNIK van 20 t/m 22 december. Het succes van dit symposium werd gekenmerkt door de actieve deelname van vele autoriteiten, verenigingen, burgers en vooral de jongeren. Ook de pers heeft er vele reportages aan gewijd.

Deze acties dragen bij tot een bewustmaking bij de diverse actoren van het belang van de bescherming van de Schelde.

Een belangrijke gebeurtenis buiten de Internationale Commissie vond in 2000 plaats. Het betreft de goedkeuring van de Europese kaderrichtlijn water. De publicatie van deze kaderrichtlijn was aanleiding tot wezenlijke discussies over de toekomst van de taken en de werking van de ICBS.

De partijen hebben overleg gepleegd over de begrenzing van het Internationaal Stroomgebiedsdistrict Schelde. Na die exercitie is afgesproken om diverse aangrenzende, kleinere stroomgebieden aan het Internationaal Stroomgebiedsdistrict toe te wijzen. Een specifiek actieprogramma voor de uitvoering van de kaderrichtlijn werd uitgewerkt. De toekomst van de ICBS is dus reeds op weg.

Teneinde tot een schone Schelde te komen is er nog veel werk voor de boeg, de werklieden vervullen hun taak. Ik wens ze aan te moedigen, een zo goed mogelijke samenwerkingsgeest te wekken. Ik zet mij hiervoor in.

Deze weg is door mijn voorgangers gebaad. Met name wil ik hier de heer John LILIPALY bedanken, die het voorzitterschap van deze Commissie heel het jaar 2000 heeft waargenomen, waarbij hij een grote beschikbaarheid aan de dag legde en zijn grote professionele ervaring en hartstocht voor de Schelde ten dienste van de Commissie stelde.

Het secretariaat van de Commissie, de delegaties en alle deskundigen die hieraan meewerken hebben zich op een grootse taak toegelegd. In dit document wordt hierover gerapporteerd en ik wens de lezer een aangename lectuur.

U mag erop vertrouwen dat ik de ICBS in het spoor van mijn voorgangers zal blijven behartigen, met de vooruitzichten die uit het geheel van de samenwerkingsactiviteiten van de Commissie voortvloeien.

Alain LEFEBVRE
Voorzitter van de ICBS

HOOFDSTUK 1 :

KWALITEIT VAN DE SCHELDE 1999

1. KWALITEIT VAN DE SCHELDE IN 1999

Inleiding	7
I. Lengteprofielen van het zoetwatertraject	8
1. Zuurstof	8
2. Organische stoffen	10
Chemisch zuurstofverbruik (CZV)	10
Biochemisch zuurstofverbruik (BZV5)	11
3. Stikstofhoudende stoffen	12
Kjeldahl-stikstof N-NTK. Ammoniumstikstof N-NH ₄	12
Nitraatstikstof N-NO ₃ . Nitrietstikstof N-NO ₂	14
4. Fosforhoudende stoffen	17
P-totaal	17
Orthofosfaat P-PO ₄ ⁼	18
5. Geleidbaarheid - Chloride - Sulfaat	19
Geleidbaarheid	19
Sulfaat	20
Chloride	21
II. Zoutwatertraject	23
Conclusie :	23

Inleiding

Bij de opstelling van het rapport "Kwaliteit van de Schelde 1994" werden aanzienlijke verschillen geconstateerd op het vlak van de :

- door iedere partij gemeten parameters,
- analysefrequenties,
- gehanteerde analysemethodes,
- aan de analyse voorafgaande tijd,
- uitvoering van de bemonsteringen.

Op de plenaire vergadering van 14/04/96 werd door de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde (ICBS) dan ook besloten spoedig een homogeen meetnet tot stand te brengen. Dit werd een van de prioritaire doeleinden van de Commissie.

Met het oog op een optimale afstemming werd door de werkgroep "Waterkwaliteit" die met de implementatie van dat besluit was belast, voorgesteld :

- 13 meetpunten vast te stellen, die verdeeld zijn over de loop van de rivier vanaf de bron tot de monding :
 - 9 zoetwaterpunten van Esvars tot Dendermonde, die zijn gekozen naar gelang van de grote kans op kwaliteitsschommelingen (lozingen) en de aanwezigheid van een brug ter vergemakkelijking van de monsterneming,
 - 4 zoutwaterpunten.
- een systematische bemonstering om de 4 weken op dinsdag (1e bemonstering voor 1999 op 19/01/99) ; voor Nederland wordt een afwijking van ± 1 dag toegestaan, die echter weinig wordt nagekomen.

- een bemonsteringsprotocol :
 - spreiding over de dwarsdoorsnede van het rivierbed : 3 punten : 1 rechtoever, 1 midden, 1 linkeroever,
 - bemonstering op een diepte van 50 cm op elk van die punten (elementaire bemonstering),
 - vorming van een representatief doorsneemonster door mengen van gelijke volumes van elke elementaire bemonstering.
- 18 fysisch-chemische parameters te meten, waarvoor de door de verschillende partijen gehanteerde analysemethoden tot vergelijkbare resultaten leiden (ringonderzoeken).

Deze voorzieningen worden daadwerkelijk geïmplementeerd sedert januari 1998. Daarmee vallen talrijke oorzaken voor afwijkingen weg doch kan niet dezelfde golfslag van de bron tot de monding worden gevolgd.

Doel van dit rapport is voor elke parameter

- het lengteprofiel van de bron tot het estuarium ;
- de eventuele ontwikkeling in 1999 ten opzichte van 1998

te bestuderen.

Conform de tussen de verschillende partijen gesloten overeenkomst wordt enkel de parameter concentratie in aanmerking genomen. De bovenstroomse toevoer heeft derhalve de neiging de invloed op de concentratie te maskeren van benedenstroomse toevoer die even belangrijk is als, zo niet belangrijker dan de bovenstroomse.

I. Lengteprofielen van het zoetwatertraject

I) 1. Zuurstof

Van Esvars tot Warcoing, ups en downs voor de gemiddelde waarden, waarbij de schommelmarge tussen 6.9 en 9.6 mg/l ligt. In dit deel van de rivier laat het zelfreinigend vermogen ervan een afbraak van de organische stoffen toe (daling van de zuurstofconcentratie) en het behoud van de gemiddelde en minimale zuurstofpercentages op min of meer aanvaardbare waarden.

Voor dit deel van de Schelde wordt genoteerd :

- dat de gemiddelde waarden 1999 (marge 6.9-8.6 mg/l) hoger liggen dan die van 1998 (marge 6.2-7.9 mg/l) ;
- dat de minimale waarden 1999 (marge 4.9-6.0 mg/l) hoger of gelijk zijn, al naargelang de meetpunten, aan die van 1998 (marge 4.0-5.6 mg/l).

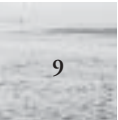
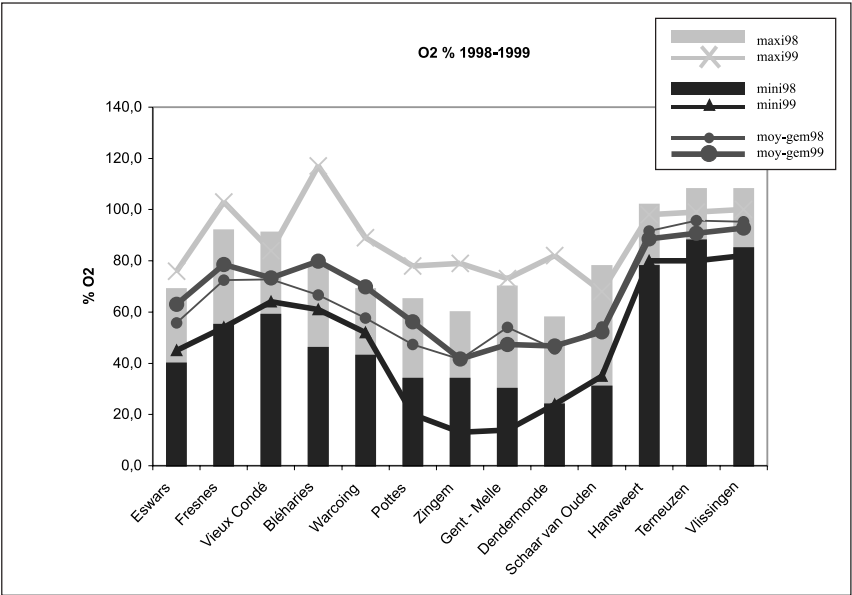
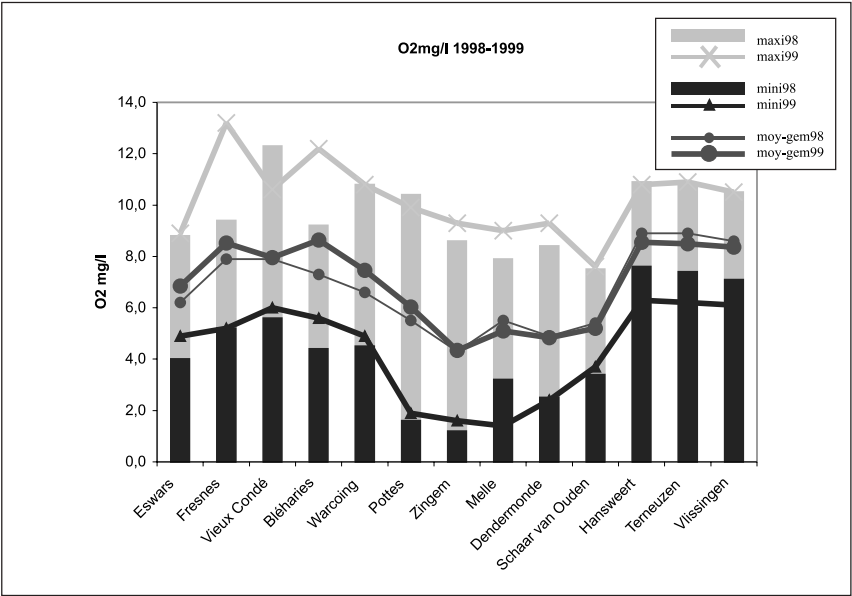
Niettegenstaande de emissies vanuit de Haine en het stroomgebied van de Scarpe is de kwaliteit van de Schelde te Bléharies vergelijkbaar met die te Fresnes en sluit deze aan bij de door Frankrijk omschreven kwaliteitsdoelstellingen. Wellicht ging er een zeer gunstige invloed uit van de in bedrijf genomen nieuwe RWZI van Arras.

Na Bléharies is de algemene trend een constante doch belangrijke daling tot bij Zingem : aanvoer uit Doornik, uit de verschillende Spieres waar het water van slechte kwaliteit is (<2 mg/l). Het zelfreinigend vermogen van de rivier wordt overschreden te Zingem.

Vervolgens treedt een lichte stijging op van de concentraties tot aan Dendermonde (4.3 - 5.2 mg/l), gevolgd door een verdere stijging van de concentratie te wijten aan de verdunning door het zeewater en natuurlijke beluchting.

Kort samengevat, zeer lichte verbetering in 1999 vergeleken met 1998 op het riviervak van Eswars tot Zingem. Daarentegen, na Zingem, geen enkele verbetering; het profiel van 1999 is zelfs lager dan dat van 1998.

II) 2. Organische stoffen

De aanwezigheid van deze stoffen wordt gemeten aan de hand van het chemisch en biochemisch zuurstofverbruik (CZV resp. BZV5).

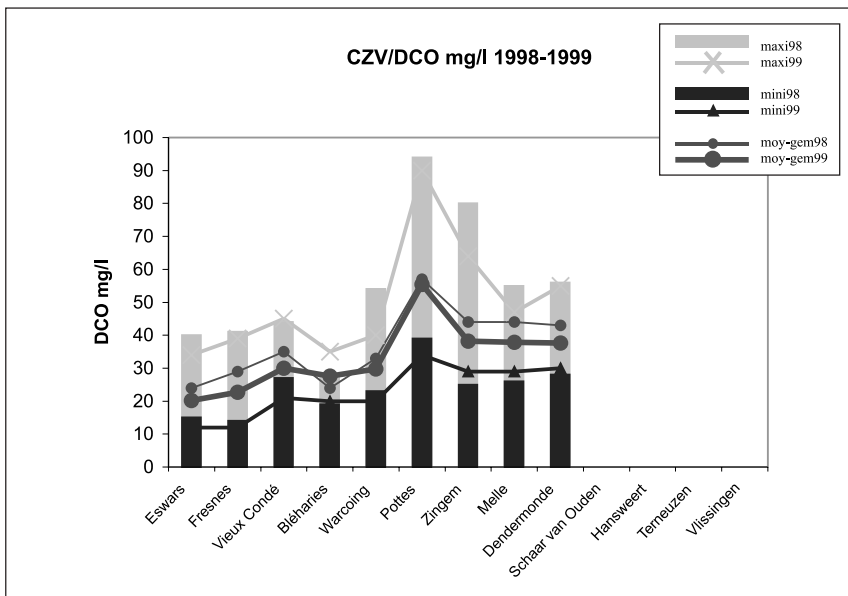
A) Chemisch zuurstofverbruik (CZV)

In 1999 merken we, zoals in 1998:

- een stijging van Esware tot Vieux-Condé: de toevoer uit de agglomeratie van Cambrai en de Haine ;
- een onveranderde concentratie van Vieux-Condé tot Bléharies ;
- een stijging van Bléharies tot Pottes, die is toe te schrijven aan de lozingen van Doornik en het stroomgebied van de verschillende Spieres. In dit traject daalt de zuurstof-concentratie ;
- van Pottes tot Zingem daalt de concentratie in organische stoffen als gevolg van zelfreiniging die het zuurstofgehalte verlaagt ;
- van Zingem tot Dendermonde, stabilisering van de gemiddelde CZV-concentratie.

Op het deel van de Schelde waar het zoutgehalte hoog ligt, zijn de meetmethodes van CZV en BZV5 niet van toepassing.

Afgezet tegen die van 1998 vertonen de gemiddelde waarden 1999 een licht dalende trend voor alle punten behalve het meetpunt bij Bléharies, dat wordt gekenmerkt door een abnormaal hoge waarde.

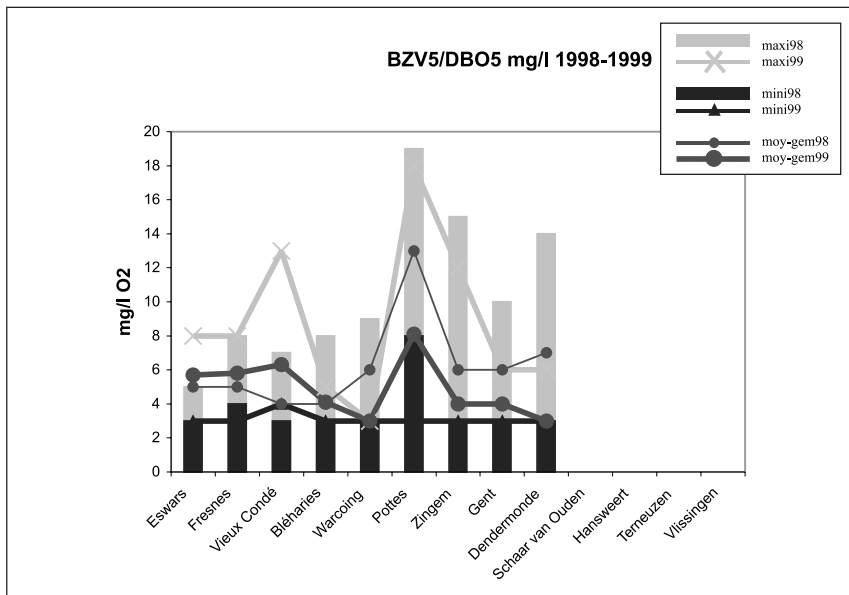

B) Biochemisch zuurstofverbruik (BZV5)

De lengteprofielen 1998 en 1999 voor deze parameter tonen:

- een zone stroomopwaarts, van Eswars tot Bléharies, waar de waarden 1999 licht hoger liggen dan die van 1998 ;
- een zone stroomafwaarts, van Bléharies tot Dendermonde, waar de waarden 1999 lager zijn dan die van 1998 ;

Gelet op de nauwkeurigheid van de metingen bij de waargenomen waarden, op de kwantificeringsdrempel van 5 mg/l voor Vlaanderen en op de te Vieux-Condé gemeten abnormaal hoge maximale waarde kan men ervan uitgaan dat de profielen niet verschillen.

III) 3. Stikstofhoudende stoffen

De stikstofhoudende stoffen worden vertegenwoordigd door Kjeldahl-stikstof (organische stikstof + ammoniumstikstof (N-NH₄)), nitraatstikstof (N-NO₃) en nitrietstikstof (N-NO₂). Hoewel de eerste twee vormen hoofdzakelijk van huishoudelijke oorsprong zijn, zijn de geoxydeerde vormen afkomstig van de oxydatie van de eerste vormen of vanlozingen van industriële aard (Haine) en van de landbouw.

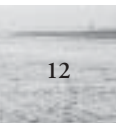
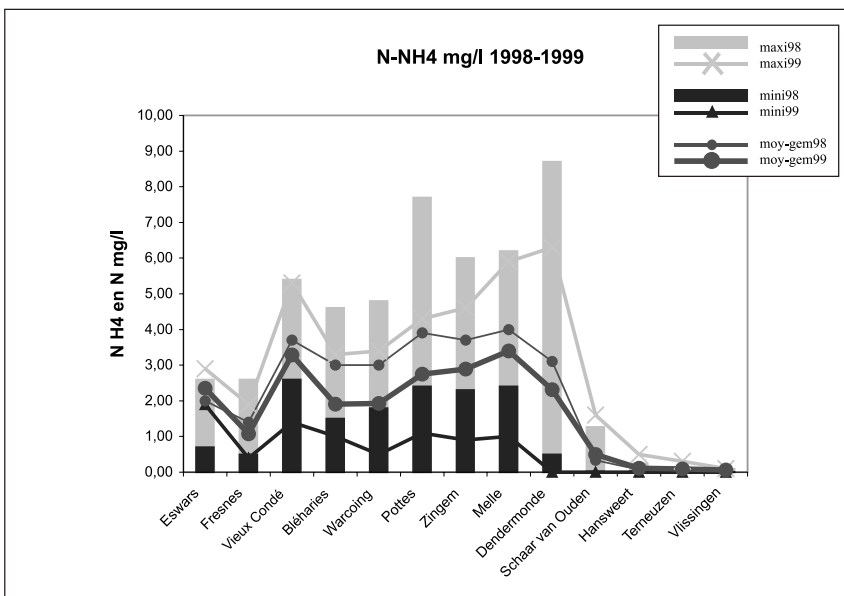
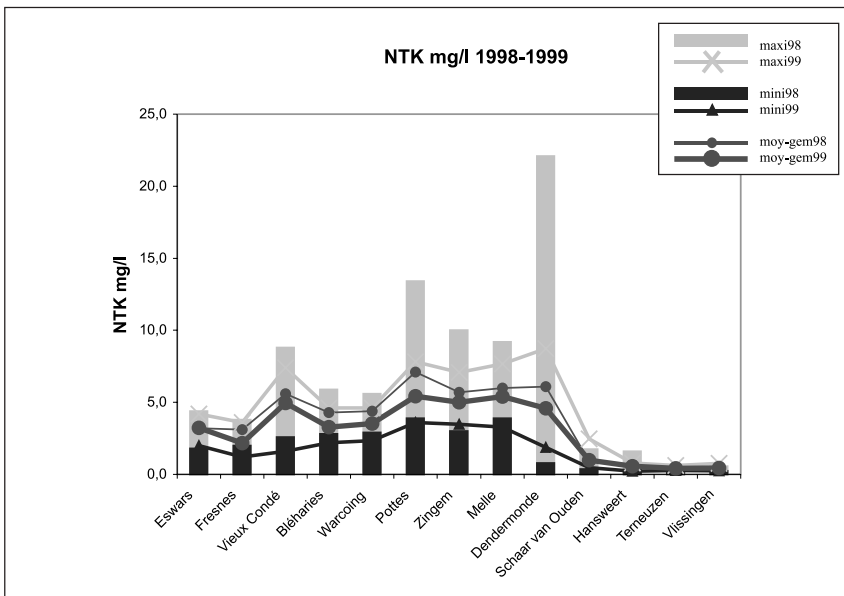
C) Kjeldahl-stikstof N-NTK. Ammoniumstikstof N-NH₄

De lengteprofielen voor elke van deze parameters lopen parallel en worden gekenmerkt door :

- een daling van Eswars tot Fresnes,
- een plotse stijging tussen Fresnes en Vieux-Condé vanwege de industriële toevoer van de Haine,
- een snelle daling van Vieux-Condé tot Bléharies,
- een stabilisering tot Warcoing,
- bij Pottes brengt het stroomgebied van de Spieres wederom een stijging van de concentratie die de verdere toevoer tot Dendermondeoverschaduw,

- in het estuarium dalen de concentraties ten gevolge van verdunning met het zeewater.

Vergeleken met 1998 wordt een lichte daling van de concentraties op alle meetpunten waargenomen.

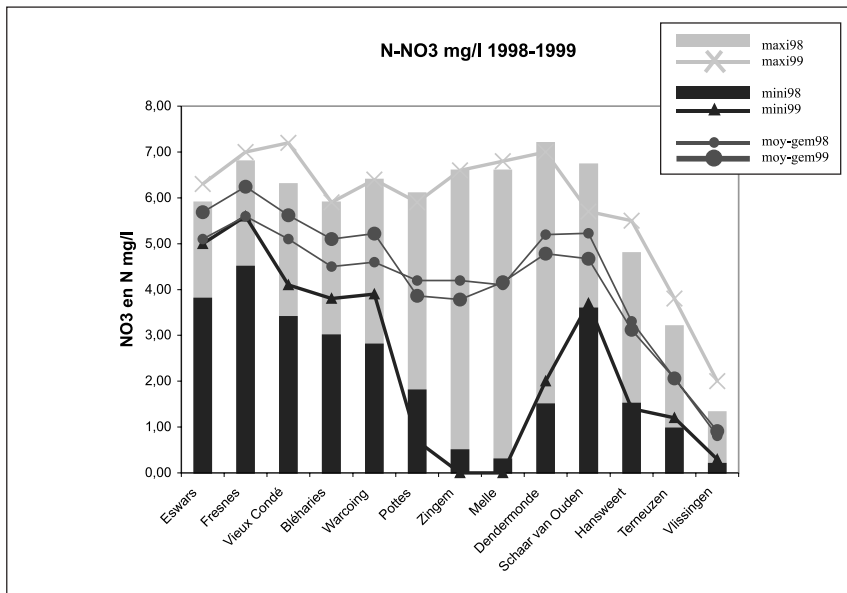

D) Nitraatstikstof N-NO₃ . Nitrietstikstof N-NO₂

Nitraatstikstof N-NO₃

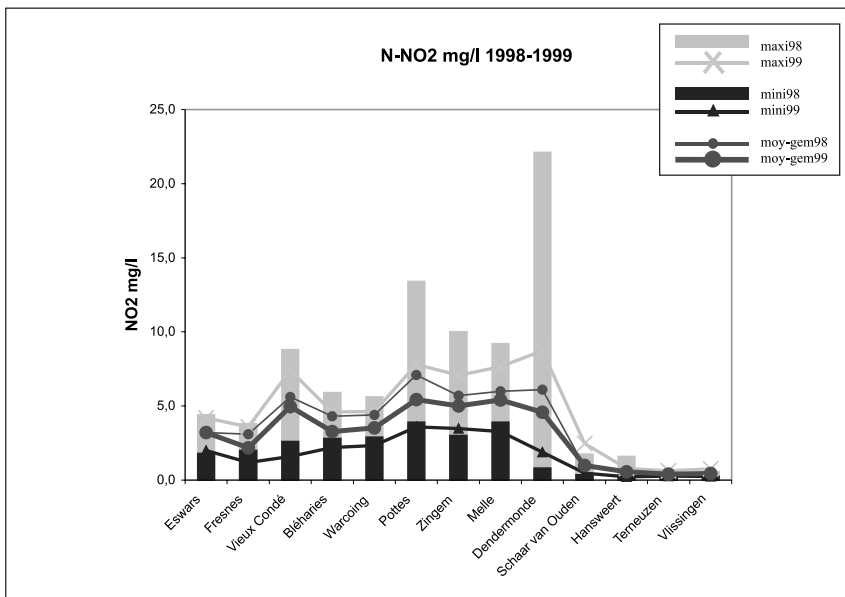
Uit de lengteprofielen voor 1998 en 1999 blijken twee zones :

- een zone stroomopwaarts Eswars tot Warcoing waar de waarden 1999 hoger zijn dan die van 1998,
- een zone stroomafwaarts van Pottes tot Dendermonde waar de waarden 1999 lager zijn dan die van 1998.

Nitrietstikstof N-NO₂

Nitriet is over het algemeen onstabiel en brengt biochemische verschijnselen aan het licht. De gemiddelde gehalten 1999 liggen iets lager dan die van 1998. Gewezen kan echter worden op de gelijkenis met de lengteprofielen voor NTK en N-NH₄⁺.

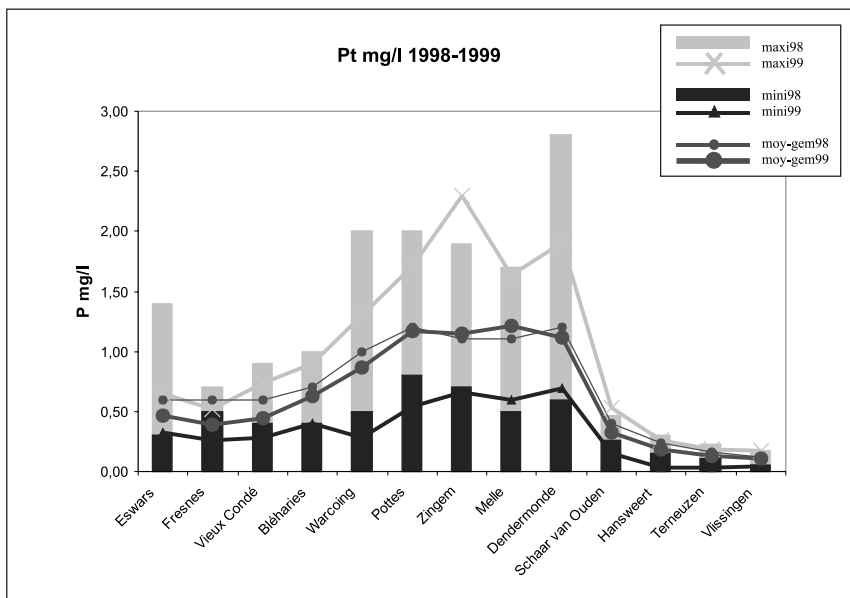
IV) 4. Fosforhoudende stoffen

Deze zijn vooral afkomstig van lozingen van huishoudelijk en industrieel afvalwater.

E) P-totaal

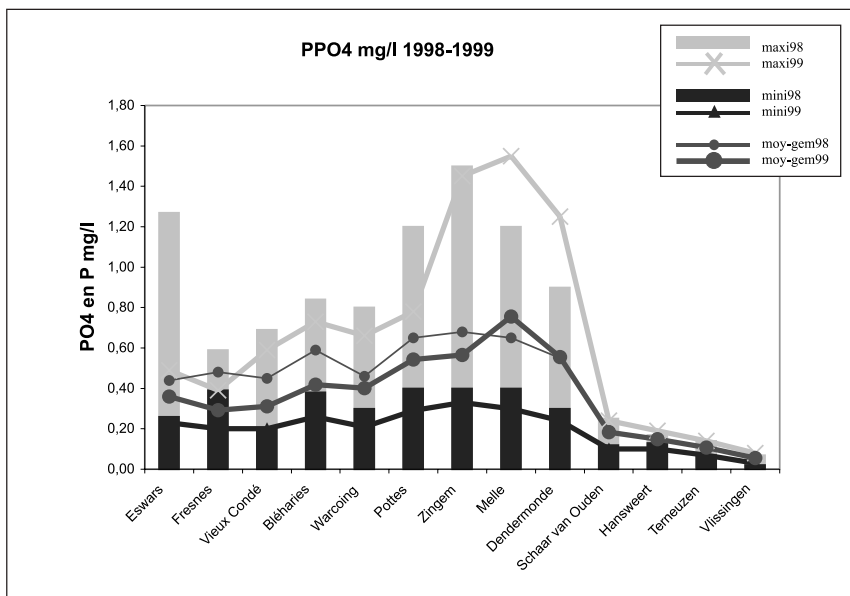
Soortgelijke doch lagere waarden 1999 vergeleken met die van 1998 van Eswars tot Pottes, gelijke waarden vergeleken met 1998 van Pottes tot Dendermonde.

Van Eswars tot Vieux-Condé zijn de gehalten vrijwel constant, hetgeen erop wijst dat er geen nieuwe toevoer bij is gekomen dan wel dat die toevoer door het zelfreinigende vermogen wordt gecompenseerd. Van Pottes tot Dendermonde, stabiele concentraties.

F) Orthofosfaat P-PO₄⁼

Voor deze parameter, lagere waarden in 1999 afgezet tegen 1998 van Esvars tot Zingem ; bij Melle licht hogere waarde en gelijke waarde bij Dendermonde.

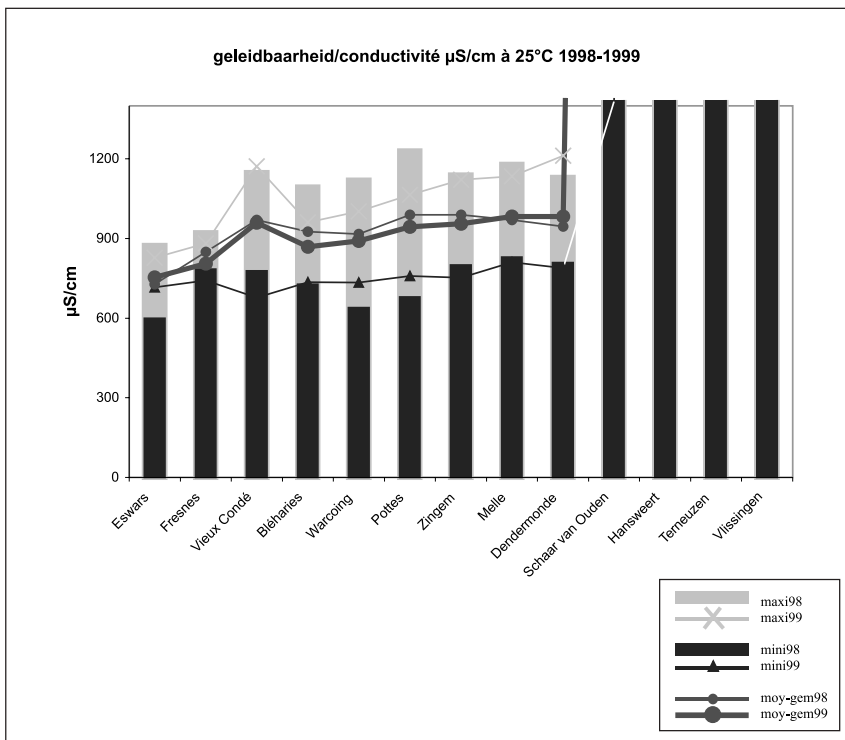
V) 5. Geleidbaarheid - Chloride - Sulfaat

G) Geleidbaarheid

Deze parameter geeft het gehalte aan opgeloste zouten van het water weer.

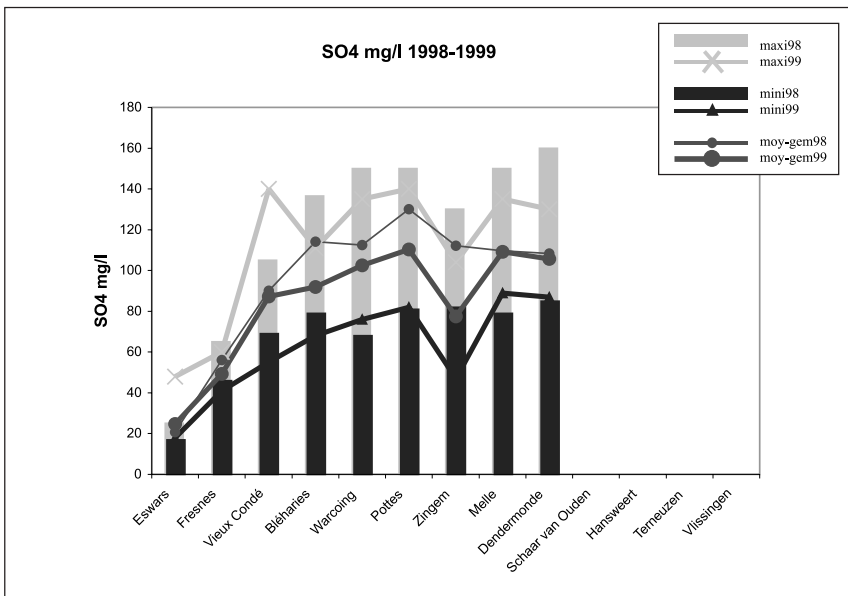
Op het lengteprofiel van 1999 kan een geleidelijke stijging van het gehalte aan opgeloste zouten van Eswars tot Dendermonde worden geconstateerd met een piek bij Vieux-Condé (Haine) en een lichte piek bij Pottes (toevoer van de Spieres).

De profielen 1999 en 1998 (gemiddelden, maxima, minima) dekken elkaar nagenoeg geheel af.

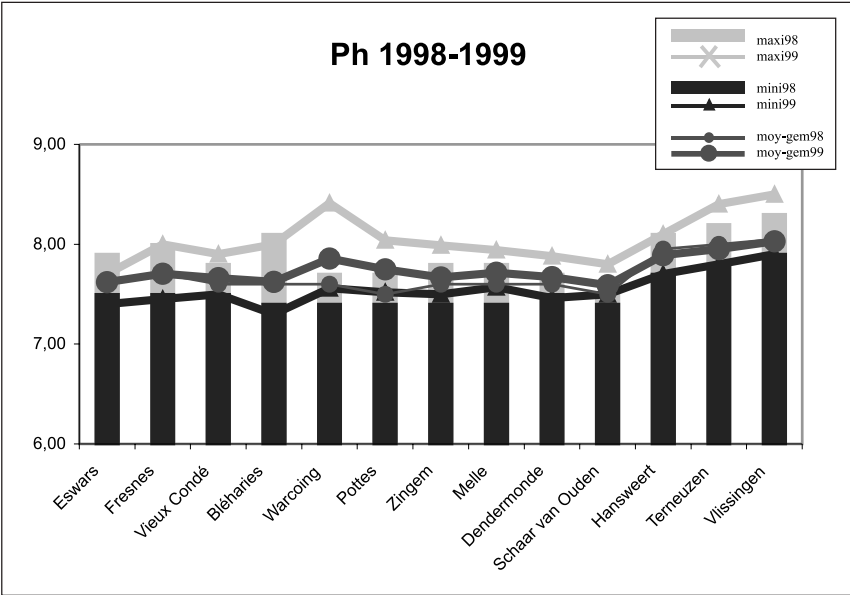
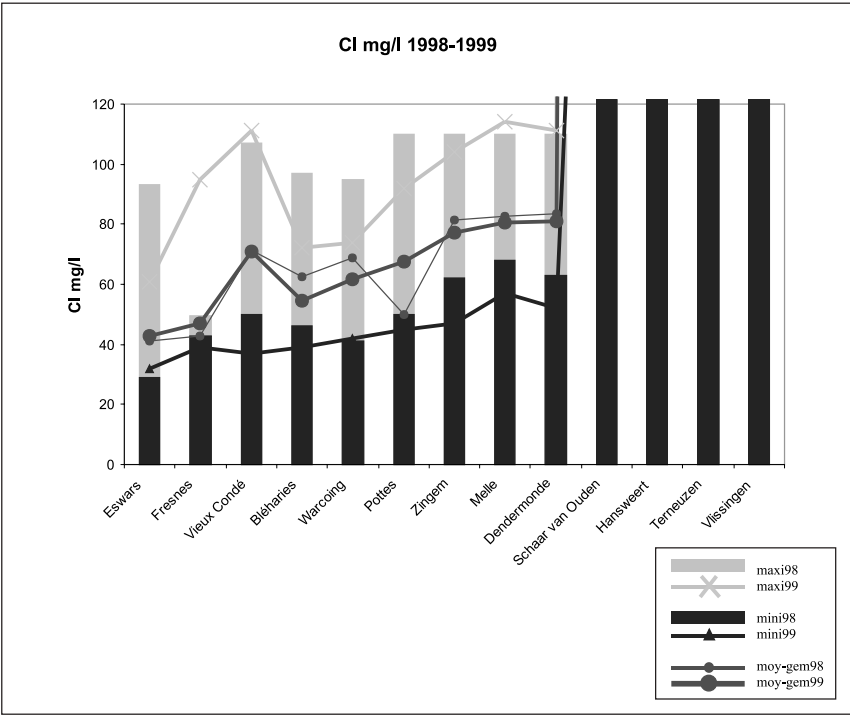
H) Sulfaat

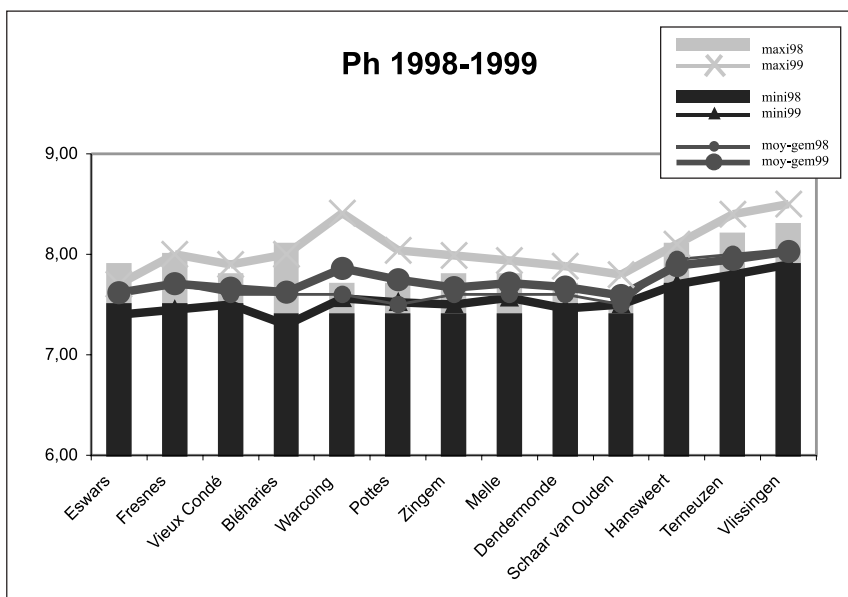
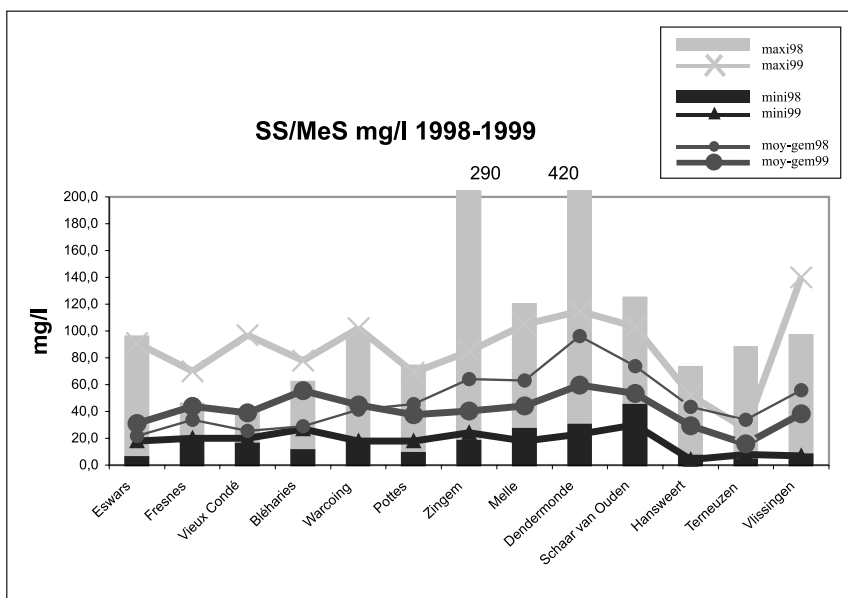
Het lengteprofiel van 1999 wordt gekenmerkt door een sterke stijging van Eswars en Vieux-Condé, te verklaren door industriële lozingen. Stroomafwaarts Vieux-Condé stijgt het gehalte lichter tot bij Pottes. Bij Zingem, gevoelige daling mogelijk te verklaren door een verlaging in sulfide (de laagste zuurstofgehalten) of door een verdunning die door geen van de hiervoor besproken parameters wordt bevestigd. De concentraties blijven praktisch gelijk aan die van 1998 van Eswars tot Vieux-Condé en bij Melle en Dendermonde. Ze zijn duidelijk lager dan in 1998 van Bléharies tot Zingem.

I) Chloride

Uit lengteprofiel 1999 blijkt een geleidelijke stijging van de concentraties van Eswars tot Dendermonde met een piek bij Vieux-Condé.

II. Zoutwatertraject

In 1999 is het zoutgehalte van de Westerschelde lager dan in 1998, vermoedelijk door de hogere waterafvoer in 1999. Hierdoor is de zuurstofconcentratie iets lager en de ammoniumconcentratie iets hoger. Het totaal stikstofconcentratie in 1999 is echter gelijk aan die van 1998. De zwevende stofconcentratie in 1999 is lager dan die van 1998. Daardoor is in 1999 de totaal fosforconcentratie iets lager. De algenbloei ten slotte in 1999 is iets lager dan die in 1998.

Conclusie :

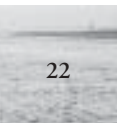
Welke parameter ook wordt beschouwd, er heeft zich geen aanzienlijke ontwikkeling in de kwaliteit van de Schelde tussen 1998 en 1999 voorgedaan. Wel kan voor sommige parameters een lichte verbetering van de in concentraties uitgedrukte kwaliteit sprake zijn.

Er zullen nog verscheidene observatiejaren nodig zijn om het verloop van de situatie op een adequate manier te kunnen beoordelen.

HOOFDSTUK 2 :

BESLISSINGEN VAN DE COMMISSIE

2. WERKING VAN DE COMMISSIE

2.1. Beslissingen plenaire vergadering van 22 december te Doornik

Waterkwaliteit

De plenaire vergadering keurt de uitbreiding van de lijst van 24 parameters van het homogeen meetnet van de ICBS vanaf september 2000 met de 6 PAK's en met diuron goed.

De plenaire vergadering keurt de toevoeging van een extra 14de meetpunt te Hemiksem aan het homogeen meetnet goed.

De plenaire vergadering keurt de verspreiding van de analysegegevens van het homogeen meetnet van 1999 goed. Deze gegevens zijn beschikbaar op het secretariaat van de ICBS en op de internet site van ICBS en Agence de l'Eau.

De plenaire vergadering feliciteert en dankt de Franse delegatie met de opmaak van de cd-rom met een beschrijving van de waterkwaliteit in 1998 voor het publiek. Deze cd-rom is beschikbaar bij het secretariaat van de ICBS.

Emissies

Het ICBS-secretariaat dient coördinerende thema-bijeenkomsten met de trekkers te organiseren.

Grensoverschrijdende samenwerking

In de plenaire vergadering van de ICBS wordt beslist om gezamenlijk met de ICBM eind november 2001 in Luik een Maas-Scheldeconferentie over de rol van de commissies bij de toepassing van de Europese Kaderrichtlijn Water te houden.

Teneinde deze conferentie gezamenlijk voor te bereiden samen met de ICBM, zal de ICBS tevens deelnemen aan de vergaderingen van de voorbereidende werkgroep ad hoc Wgadhoc "Kaderrichtlijn", (mandaat zie bijlage)

Externe communicatie

WGcom zal de communicatiekalender en de gezamenlijke-communicatiestrategie in het delegatieleidersoverleg d.d. juni 2001 voorleggen, en het concept zal reeds in maart 2001 worden voorgesteld.

Werking van de ICBS

Het verslag van de 7^e plenaire vergadering van 29/10/1999 te Lille wordt goedgekeurd.

Het jaarverslag 1999 wordt goedgekeurd mits rekening wordt gehouden met de opmerkingen van Wallonië met uitzondering van de vermelding i.v.m. de aanwezigheid van het secretariaat op vergaderingen buitenshuis.

De rekeningen 1999 worden goedgekeurd.

De begroting 2001 wordt goedgekeurd (zie p 25).

PERSMEDEDELING

8STE PLENAIRE VERGADERING VAN DE
INTERNATIONALE COMMISSIE VOOR DE BESCHERMING VAN DE SCHELDE (ICBS)
DOORNIK, 22 DECEMBER 2000

De jaarlijkse algemene vergadering van de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde (ICBS) had plaats op 22 december 2000 in het stadhuis te Doornik.

De delegaties dankten de burgemeester van Doornik voor zijn gastvrijheid.

De vergadering volgde op het Vijfde Scheldesymposium dat op 20 en 21 december in dezelfde stad plaatsvond. Dit symposium was een initiatief van de ICBS waarbij dus voor de eerste maal de vijf oeverstaten en -gewesten van de Schelde betrokken waren. Dit initiatief is een succes geworden, mede dankzij de steun van de Benelux, de Stad Doornik en de Waalse Intercommunale IPALLE. Meer dan 300 deelnemers hebben bij deze internationale confrontatie van gedachten kunnen wisselen over de toekomst van de Schelde, het integraal waterbeheer en de ecologische dimensie van deze stroom.

Het is niet toevallig dat precies op de dag dat de Europese Kaderrichtlijn Water in het Publicatieblad van de Europese Unie werd gepubliceerd, de ICBS in haar plenaire vergadering voor de uitvoering ervan een plan van aanpak lanceerde.

Deze voor het toekomstige gezamenlijke waterbeleid zeer belangrijke richtlijn, voorziet een integraal beleid per rivierstroombekken met een coördinatie en een samenwerking over de lands- en gewestgrenzen heen.

De Commissie stelde vast dat zij reeds de weg is opgegaan van de doelstellingen van de Kaderrichtlijn en reageerde dan ook positief op het Waalse voorstel om in november 2001 rond deze aangelegenheid een Ministersconferentie bijeen te roepen. Aan de ministers van de vijf Verdragspartijen zal gevraagd worden om bij die gelegenheid de oriëntatie aan te geven m.b.t. de rol die de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde moet vervullen bij de implementatie van deze Kaderrichtlijn.

Voor de eerste maal had de ICBS de niet-goevernementeel organisaties uitgenodigd op haar algemene vergadering. Deze internationale verenigingen, actief in het Scheldebekken samen met diverse federaties, actief in de vijf regio's van het Scheldebekken, hebben aan de Commissie voorgesteld om een "adviescomité van het Scheldebekken" op te richten waarin de milieubeweging en de andere gebruikers en belangengroepen evenwichtig vertegenwoordigd zijn. De ICBS zal zich op haar volgende vergadering over dit voorstel uitspreken.

De Commissie heeft met voldoening vastgesteld dat de vordering van de uitvoering van de 71 gemeenschappelijke acties van het Schelde Actieprogramma van de korte termijn een samenwerkingsplatform tussen de vijf oeverstaten en -gewesten van de Schelde heeft tot stand gebracht. Zij zal erover waken dat deze acties en samenwerking concrete resultaten opleveren. Zo besliste de ICBS in dit kader o.m. om het aantal parameters van haar homogeen meetnet voor de waterkwaliteit van de Schelde uit te breiden tot 32 stoffen. De analyseresultaten van dit homogeen meetnet voor 1998 en 1999 zijn vanaf nu bij het Secretariaat beschikbaar op CD-rom en op de internet-site van de ICBS [www.icbs-cipe.com].

De Commissie heeft tot slot haar waardering uitgedrukt voor het werk dat door het Nederlandse voorzitterschap in de voorbije twee jaar, in de persoon van de heer John LILIPALY, werd gepresteerd en verwelkomde als nieuwe voorzitter van de ICBS, de heer Alain LEFEBVRE van het Brussels Hoofdstedelijk gewest.

De volgende zitting van de Commissie zal plaatsvinden in het najaar 2001.

2.2. Rekeningen 2000

Begrotingsjaar 1/1/2000 - 31/12/2000

RECETTES_ONTVANGSTEN		DEPENSES_UITGAVEN	
	RECETTES ONTVANG- STEN €		DEPENSES UITGAVEN €
I .Contributions-Bijdragen		I. Ressources humaines- human resources	
France-Frankrijk	90,657.6		157,468.0
Région Wallonne-Waals Gewest	30,218.9	2. Indemnités-toelagen	
Région Flamande-Vlaams Gewest	120,878.7		25,722.0
Région Bruxelles-Capitale- Brussel Hoofdstedelijk Gewest	30,218.9	3. Interprétariat-Tolkwerk	
Pays-Bas-Nederland	30,192.3		15,856.0
	302,166.3	4. Bureaux-Kantoren	
2. Report-Overdracht			37,414.0
	20,165.0	5. Fonctionnement- werkingkosten	
			45,415.2
		6. Divers-diversen	
			990.8
3. Produits financiers nets- Netto opbrengsten		7. Bureautique-Internet	
	1,144.9	report 1999-overdracht 1999	31,944.8
		8. Frais financiers- financiële kosten	
			0.0
		9. Provision-provisie 2001	
		solde 2000-saldo 2000	1,114.0
TOTAL-TOTAAL	323,476.2	TOTAL-TOTAAL	323,476.3

Controle van de rekeningen 2000 van de ICBS

De heer Jean-Pierre Denys, Frankrijk, en de heer Wouter Goderis, Vlaams Gewest, benoemd tot contro-leurs voor de ICBS overeenkomstig de beslissing van de Plenaire Vergadering van **9 maart 1998**, verklaren hierbij de rekeningen en boekhoudkundige stukken van de ICBS voor het jaar 2000 gecontroleerd en juist bevonden te hebben.

Op 16 maart en 4 april 2001 hebben zij ten kantore van het Secretariaat van de ICBS de Voorzitter van de ICBS, de heer Alain Lefebvre hiervan in kennis gesteld en hebben ze onderhavig rapport met kenmerk (ICBS – CIPE_BUD_2000_BILAN_def) goedgekeurd waarin het uitgavenboek, het investeringsboek, de opmerkingen, notities en verduidelijkingen, de betalingsbalans en de algemene balans voor het jaar 2000 zijn opgenomen.

HOOFDSTUK 3 :

OPVOLGING VAN HET SCHELDE ACTIEPROGRAMMA

3. DE UITVOERING VAN HET SCHELDE ACTIEPROGRAMMA

De Ministersconferentie van 10 december 1998 te Middelburg stelde het Schelde Actieprogramma met de gemeenschappelijke acties voor de korte termijn definitief vast en gaf aan de Commissie de opdracht eerst het werkplan op te maken en vervolgens een aanvang te nemen met de uitvoering van het SAP.

Ervan uitgaande dat een structurele en efficiënte samenwerking tussen de oeverstaten en -gewesten van de Schelde één van de belangrijkste factoren is bij het gezamenlijk zorgen voor een betere waterkwaliteit, legde de Commissie bij de opmaak van dit werkplan vooral de nadruk op het proces en de structuur van deze samenwerking.

Op haar Plenaire Vergadering van 29/10/99 keurde de Commissie het werkplan voor de aanpak van de 71 gemeenschappelijke acties goed. In dit werkplan werd, rekening houdend met de prioriteit die aan iedere actie werd gegeven, per actie de werkgroep aangeduid die de actie opvolgt en de delegatie die de actie trekt. Voor iedere actie werden drie mijlpalen aangegeven, die gespreid werden over de uitvoeringsperiode van vijf jaar teneinde de uitvoering van de acties op een efficiënte manier te rapporteren en op te volgen

In de loop van 2000 hebben de delegaties, op enkele uitzonderingen na, voor iedere actie een deskundige aangeduid die ofwel het trekkerschap van de actie op zich heeftgenomen, ofwel als contactpersoon is opgetreden. De aldus gevormde actie-groepjes hebben, onder impuls van de trekker en in een openhartige sfeer, samengewerkt aan de uitvoering van de acties.

Tijdens de vergaderingen van de Werkgroepen “Waterkwaliteit” en “Emissies” werd telkens gerapporteerd over de vordering van de uitvoering.

Het Schelde-Actieprogramma voorziet, naast de 71 gezamenlijke acties, ook een aantal nationale acties die door ieder land / gewest worden uitgevoerd.

In de loop van 2000 werd reeds door Frankrijk en Nederland over de stand van zaken m.b.t. haar nationale acties verslag uitgebracht en werd een planning afgesproken voor de rapportering in 2001 door de andere delegaties.

Samengevat is de stand van zaken einde 2000 m.b.t. de uitvoering van de gezamenlijke acties de volgende.

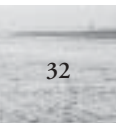
1. De acties m.b.t. de waterkwaliteit (zie ook activiteitenverslag WGT1 - hoofdstuk 4)
 - met ingang van 1 januari 2000 werd de lijst van de parameters voor het homogeen meetnet uitgebreid met 6 PAK's en met diuron
 - er werd een CD-rom opgemaakt over de waterkwaliteit van de Schelde In 1998, met het overzicht van alle gegevens per meetplaats, per monstername en per parameter, onder de vorm van kaarten, lengteprofielen en tabellen
 - de studie werd aangevat van de lijst van 32 prioritaire stoffen uit de bijlage van de Kaderrichtlijn
 - na een evaluatie van de meetresultaten van het homogeen meetnet werd gekozen voor een nieuwe meetplaats te Hemiksem, opwaarts de samenvloeiing van Rupel en Schelde. Het homogeen meetnet zal derhalve bestaan uit 14 meetplaatsen
 - de Vlaamse, Franse en Waalse delegaties voerden een biologische vergelijkbaarheidstest uit in de meetplaatsen Bléharies en Melle met kunstmatige substraten en monstername in situ teneinde de mogelijkheden te onderzoeken om een globale biologische parameter of index voor de Schelde te bepalen
 - er werd gestart met de opmaak van een ecologische databank voor de Schelde en in dit kader met de voorbereiding van een voor alle actoren op het ecologisch vlak en in het bijzonder de wetenschappers

2. De acties m.b.t. de emissies (zie ook activiteitenverslag WGT2 - hoofdstuk 4)
 - m.b.t. raming van de geloosde vuilvrachten per stroombekken werden de definities en de relevante parameters vastgelegd
 - verder werd informatie uitgewisseld over de verschillende elementen en thema's die nodig zijn om tot vergelijkbare vuilvrachten te komen, zoals omschrijving van de industriële sectoren, methodieken voor de berekening van de rioleringsgraad, de aansluitingsgraad, de behandelingsgraad, het zuiveringsrendement, de hoeveelheid geproduceerd slib in de waterzuiveringsinstallaties, enz.
 - een workshop werd georganiseerd i.v.m. de waarschuwings- en alarmprocedure voor de Schelde en op basis hiervan werd begonnen met enerzijds het onderzoek over de identificatie van de verontreiniging: hoe de calamiteit vaststellen, welke informatie is essentieel voor de verdere behandeling, enz. en anderzijds met de inventaris van de herstelmaatregelen na calamiteuze verontreinigingen
3. Op 20 en 21 december 2000 organiseerde de ICBS te Doornik het Vijfde Scheldesymposium waarbij in het bijzonder de doelgroepen "jeugd", "gebruikers" en "milieuverenigingen" aan bod zijn gekomen. (zie ook hoofdstuk 6)

HOOFDSTUK 4 :

ACTIVITEITEN VAN DE WERKGROEPEN

- WG1
- WG2
- WG3
- WGCom

4 ACTIVITEITEN VAN DE WERKGROEPEN

In 2000

Werkgroep 1 - Waterkwaliteit

Wijnand Broeders - Voorzitter van WG1

Activiteitenverslag over het jaar 2000 van de Werkgroep 1 Waterkwaliteit

De Werkgroep "Waterkwaliteit" heeft in 2000 vier vergaderingen gehouden. Drie vergaderingen vonden plaats op het secretariaat van de ICBS te Antwerpen, de vergadering van 29/06/2000 werd gehouden in de lokalen van Rijkswaterstaat, Dienstkring Zeeuwsch-Vlaanderen, te Terneuzen.

De werkzaamheden van de Werkgroep werden georganiseerd rond de thema's van het Schelde ActieProgramma

HOMOGEEN FYSISCH-CHEMISCH MEETNET (SAP- ACTIES C01 - C06)

Lijst van parameters

In uitvoering van de beslissing van de Plenaire Vergadering van 29 oktober 1999 werd in het voorjaar 2000 een bijkomende ringtest georganiseerd voor de kandidaatstoffen.

Op basis van de resultaten van dit onderzoek hebben de delegatieleiders beslist om de lijst van parameters voor het homogeen meetnet vanaf 1 september 2000 uit te breiden met de PAK's benzo(b) fluorantheen, benzo(k) fluorantheen en benzo(a) pyreen, fluorantheen, benzo(ghi) peryleen en indeno(123cd) pyreen en met het herbicide diuron.

In voorbereiding van de implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Water, werd het onderzoek opgestart van de 32 prioritaire stoffen die opgenomen zijn in de ontwerp-bijlage van deze Richtlijn, met het oog op een eventuele verdere uitbreiding van het homogeen meetnet.

Exploitatie van het meetnet

In 2000 werden 13 meetcampagnes uitgevoerd op de oorspronkelijke stoffen, aangevuld met de meting van de zware metalen koper, zink en cadmium en van de pesticiden lindaan, atrazine en simazine. Bij de laatste 5 meetcampagnes werden ook de 6 PAK's en diuron gemeten.

Gevolg gevend aan de beslissing van de Plenaire Vergadering van 1999 werd de mogelijkheid om een meetplaats aan het homogeen meetnet toe te voegen tussen Dendermonde en de Vlaams/Nederlandse

grens, onderzocht. Dit bijkomende meetpunt moet specifieke informatie verschaffen over de impact van de lozing van de Zenne via de Rupel in de Schelde.

Het voorstel om een meetpunt te voorzien te Hemiksem werd door de Plenaire Vergadering van 22 december 2000 goedgekeurd.

Rapportering

De Werkgroep maakte voor de eerste maal een verslag op van de waterkwaliteit van de Schelde, op basis van de metingen van het homogeen meetnet 1998 over de hele loop van de Schelde.

Dit rapport werd door de Agence de l'Eau verwerkt naar een gebruiksvriendelijke presentatie op CD-rom, die bij alle Partijen werd verspreid.

Daarnaast werden de meetgegevens van het homogeen meetnet 1999 ter goedkeuring voorgelegd aan de Plenaire Vergadering van 22 december 2000.

HOMOGEEN BIOLOGISCH MEETNET (SAP-ACTIES C07 - C14)

In het kader van het onderzoek naar een gemeenschappelijke hydrobiologische index voor de Schelde en gelet op de problemen in dat verband ingevolge de getijden en de aanwezigheid van de drie onderscheiden compartimenten zoet, zout en brak water, werd een biologische test uitgewerkt, die enkel in het zoetwater gedeelte zou worden uitgevoerd.

Deze test werd georganiseerd zowel op een meetplaats, onderhevig aan de getijden, als op een meetplaats, niet onderhevig aan de getijden.

De eerste proef had plaats in september 1999 te Melle en te Bléharies. De tweede proef werd gepland voor de lente van 2001 te Fresnes sur Escaut en Bléharies.

Omtrent de ecologische kwaliteitsaspecten werd de inventarisatie opgestart naar de initiatieven voor het ecologisch herstel. In dit verband werd de geplande workshop over de inventaris van het ecologisch onderzoek van de Schelde van begin 2001 voorbereid.

WATERBODEMS (SAP- ACTIE C15)

De werkgroep werd geïnformeerd over de voortgang van het EU-Life project "Waterbodems". De vijf Partijen voeren samen dit Life-project uit.

Werkgroep 2 - Emissies

Martial Grandmougin - Voorzitter van WG2

Activiteitenverslag over het jaar 2000 van de Werkgroep WG2 Emissies

Gegevensuitwisseling

In het kader van haar taken met betrekking tot de inventarisatie van acties en saneringsprogramma's ter bestrijding van de verontreiniging op nationaal en regionaal niveau, heeft de werkgroep WG2 "emissies" op 23 oktober 2000 één van haar vergaderingen in Nederland georganiseerd waar de werkgroep door Rijkswaterstaat Directie Zeeland is ontvangen te Middelburg.

De regionale Directie Zeeland van Rijkswaterstaat ressorteert onder het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Naast het waterbeheer heeft de directie nog een aantal andere bevoegdheden en taken waaronder o.a. de zorg voor een vlot en veilig verkeer. De begroting van directie Zeeland voor het jaar 2000 bedraagt 240 miljoen euro. Er zijn 900 medewerkers.

Op de vergadering werden door Nederland het Nederlandse waterbeleid en de specifieke nationale acties van het Schelde Actieprogramma toegelicht.

Op die manier wisselen de delegaties wederzijds informatie uit over hun acties inzake de bestrijding van de verontreiniging.

Enkele belangrijke voorbeelden:

In Frankrijk heeft de Scarpe dit jaar voor het eerst de kwaliteitsklasse 2 bereikt en in het kader van het nieuwe beleid inzake zuivering van toxische waterbodems werd de zuivering ervan aangevat. Verder werd de opdracht tot de bouw van de installatie van Grimonpont, met een capaciteit van 450.000 I.E., ondertekend. Deze installatie zal eind 2002 in bedrijf worden genomen en het afvalwater dat nu in de Spiere komt, zuiveren. Hiermee zal één van de belangrijkste knelpunten van de Schelde worden opgelost.

In het Waals Gewest werd eind 2000 de zuiveringsinstallatie van Nijvel, met een capaciteit van 44.000 I.E. in gebruik genomen.

In het Vlaams Gewest werd het algemeen waterkwaliteitsplan (AWP) van de Dender gepubliceerd. Dit is een uitstekend voorbeeld van een integrale visie van de te ondernemen acties op het niveau van een deelstroomgebied.

In Brussel, werd de zuiveringsinstallatie ZUID, met een capaciteit van 360.000 I.E., officieel opgestart.

Voor Nederland kan gemeld worden dat de gemeenschappelijke visie van Nederland en Vlaanderen met betrekking tot de toekomst van het Schelde estuarium tot 2030 een eindstadium heeft bereikt. De visie is een goed voorbeeld van internationale samenwerking in de geest van de Kaderrichtlijn Water.

Opvolging van het SAP

Werkgroep WG2 "emissies" heeft zich in 2000 toegelegd op de opvolging van de gezamenlijke en specifieke nationale acties van het Schelde Actieprogramma (SAP).

Deze opvolging betreft 50 gezamenlijke acties (acties C16 t/m C71 uitgezonderd de acties C63-64-65 en C69-70 en uitgezonderd de acties C59 en C71 die met WG1 waterkwaliteit gezamenlijk werden opgevolgd).

Deze gezamenlijke acties hebben betrekking op de emissieindicatoren betreffende de economische aspecten, de aspecten industriële verontreiniging, de aspecten stedelijke en diffuse verontreiniging, de calamiteuze verontreiniging alsmede het luik verband houdende met onderzoek en ontwikkeling.

Deze opvolging vond plaats op basis van de kwartaalmijlpalen van iedere actie en de prioriteit hiervan. In het algemeen werd elke actie door zijn trekker voorgesteld waarbij tevens een afstemming tussen de trekkers, een inzet t.o.v. de werkgroep en een wederzijdse informatie mogelijk werd.

Tevens werd gestart met de opvolging van de nationale specifieke acties, waarbij elke delegatie om beurten de stand van zaken m.b.t. hun eigen acties hebben toegelicht. In 2000 hebben Frankrijk en Nederland hun specifieke acties toegelicht. In 2001 zullen het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan de beurt komen.

Economische aspecten

Voor de economische aspecten werd een eerste gegevensverzameling uitgevoerd bij de delegaties en de OESO. Twee soorten kosten konden geïdentificeerd worden: de directe kosten (werking van de diensten, heffingen, ...) en indirecte kosten (milieukosten, ...). Er werd opgemerkt dat de openbare investeringsprogramma's (actie C18) gemakkelijker geïnventariseerd kunnen worden dan de particuliere investeringsprogramma's (actie C19 en C20). De resultaten van deze acties (C16-C21) zouden een niet te verwaarlozen bijdrage aan de economische analyse van het stroomgebiedsdistrict zoals voorgeschreven in de Kaderrichtlijn Water kunnen leveren.

Tevens valt op te merken dat te Lille in september een colloquium plaatsvond onder het thema "Water en Economie" met de bedoeling tot een stand van zaken te komen o.m. m.b.t. het beginsel "de vervuiler betaalt", m.b.t. de reële kostprijs van het water en om denksproten naar voren te brengen in verband met het luik economie van de Kaderrichtlijn Water.

Aspecten verband houdende met de industriële emissies

Voor wat betreft de industriële emissies werd een eerste denkoefening gehouden omtrent:

- de technische aspecten: te weerhouden parameters, meetprotocollen en metingen, berekening van de opsplitsing tussen directe emissie en sanering
- de administratieve en relationele aspecten, definitie van een grote industriële installatie, gemiddelde van de emissie/periode, uitzonderlijke gebeurtenissen, beschikbare openbare gegevens
- de aspecten verband houdende met het verzamelen en verspreiden van de informatie
- het aantal en de nauwkeurige oppervlakte van de deelstroombekkens
- een berekening en een eenheid van identieke vrachten
- emissieberekening op basis van ramingen (per sector) en/of vergunningen en/of uitgevoerde metingen
- onderscheid tussen lozingen in de riolering en lozingen rechtstreeks in oppervlaktewater

Het blijkt evenwel moeilijk bepaalde informatie te verkrijgen i.v.m. het vertrouwelijk karakter van industriële processen.

Aspecten in verband met de riolen

Voor de aspecten inzake riolering omvatten de acties een luik wetgeving en een luik uitbouw rioleringsinfrastructuur, en dit gekaderd binnen de uitvoering van de Europese richtlijn zuivering stedelijk afvalwater.

Om deze gegevens op een gestructureerde wijze te verzamelen werd door de Vlaamse delegatie een voorbeeld (inclusief kaartmateriaal) uitgewerkt voor het Vlaamse grondgebied.

Op basis hiervan zullen de andere partijen verdere uitwerking geven aan de acties die betrekking hebben op riolering.

Aspecten verband houdende met de stedelijke verontreiniging

Voor de aspecten verband houdende met de stedelijke verontreiniging wordt hier voorgesteld een inventarisatie uit te voeren via uitwisseling van regelgevingen en vaststelling van de gebruikte begrippen teneinde te komen tot een vergelijkende studie tussen de wetgevingen m.b.t. bepaalde aspecten die van toepassing zijn op het Schelde stroomgebied en waarvan de verdieping bijzonder nuttig kan zijn.

- ☐ Voor het behandelingsniveau, het rendement en de hoeveelheid voortgebracht slib, werden de gegevens uitgewisseld en werd een gemeenschappelijke definitie van de inwoner-equivalent aangenomen.

Anderzijds werden, m.b.t. de openbare rioolwaterzuiveringsinstallaties, voor het behandelingsniveau, het rendement en de hoeveelheid geproduceerd slib, de gegevens uitgewisseld en werd een gemeenschappelijke definitie van de inwoner-equivalent vastgelegd.

Aspecten verband houdende met de diffuse verontreiniging

Voor de diffuse verontreiniging werd door de Nederlandse trekker een enquête gevoerd bij al zijn collega's in het Schelde stroomgebied.

Onderzoek en ontwikkeling

Deze acties omvatten het uitwisselen van informatie m.b.t. de gebruikte waterkwaliteitsmodellen en het bestuderen van de problematiek van het estuariumgedeelte waarop de bovenstroomse modellen niet van toepassing zijn.

Calamiteuze verontreiniging

De Sub-werkgroep "Calamiteuze verontreinigingen" heeft in 2000 vier vergaderingen gehouden waarvan één in de vorm van een workshop in de lokalen van de Haven van Brussel en één in de lokalen van de Direction Régionale de l'Environnement Nord - Pas-de-Calais (DIREN) te Lille.

Actie C60

Het doel van de workshop was

- inventariseren van de huidige manier van werken bij de delegaties voor de drie thema's, preventie, alarmering en herstel
- kennisuitwisseling tussen experts
- stimuleren van de communicatie

Het rapport van deze workshop wordt bij de verdere uitvoering van de acties als intern werkstuk gebruikt.

Van de WASS-brochure die door de Plenaire vergadering te Lille was goedgekeurd werden 1.600 exemplaren bijgedrukt om de delegaties toe te laten deze brochure optimaal aan de eigen diensten ter beschikking te stellen.

Het aantal meldingen via de waarschuwings- en alarmprocedure van ICBS (WASS) is t.o.v. 1999 merkbaar kleiner.

De sub-werkgroep heeft zich voorgenomen om in 2001 te onderzoeken of, en zo ja, hoe, de procedure van het WASS ingevolge deze vaststelling dient bijgestuurd

Ondertussen werd een gezamenlijk onderzoek opgestart over de identificatie van de verontreiniging (hoe de calamiteit vaststellen, welke informatie is essentieel voor de verdere behandeling, enz)

Actie C62

M.b.t. het inventariseren van de maatregelen voor het voorkomen en bestrijden van calamiteuze verontreinigingen werd binnen de sub-werkgroep afgesproken om te starten met inventaris van de bij iedere delegatie aanwezige wet- en regelgeving en de huidige beschikbare herstelmaatregelen.

Bijlage: lijst van de meldingen via ICBS in 2000

Werkgroep 3 - Grensoverschrijdende samenwerking

Bruno De Kerckhove - Voorzitter van WG3

Activiteitenverslag 2000 van de werkgroepen WGS/M3 van de ICBS/ICBM

1. Kaderrichtlijn Water

1.1. Verloop van de werkzaamheden

De werkgroep WGS/M3 is sinds de vorige plenaire vergadering van 19 november 1999 vier maal bijeengekomen en heeft zijn activiteiten vooral gericht op de analyse van de gevolgen van de Kaderrichtlijn Water op de Maas/Scheldeverdragen.

Daartoe heeft zij zich ingespannen twee werkdocumenten te vervullen:

- Tabel M3/00-7 met de analyse van soort van coördinatie voor elk van de essentiële taken van de Kaderrichtlijn

Op basis van de door de delegaties geleverde antwoorden, kon dit document voor de meeste rubrieken worden geharmoniseerd. In de laatste vergadering is het aan de hand van de eindtekst van de Kaderrichtlijn geactualiseerd.

- Synthesedocument - Analyse van de acties inzake samenwerking die voortvloeien uit de Kaderrichtlijn (M3/-00-4rev).

Dit document is met name vervolledigd met een eerste klassering van het soort coördinatie die van toepassing is bij elk van de voornaamste taken.

Bovendien is de groep begonnen de problematiek van het grondwater te onderzoeken door de uitwisseling van werkdocumenten en kaarten.

1.2. Toekomstige werkzaamheden

Het akkoord dat op 28 juni 2000 bereikt werd in de verzoeningsprocedure en de publicatie op 22 december 2000 in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschap van de door het Europees Parlement en de Raad aangenomen Kaderrichtlijn Water, waardoor zij onmiddellijk volledig in werking treedt, vraagt van de ICBS/ICBM de analyse van de gevolgen van deze richtlijn voor de Maas/Scheldeverdragen te intensiveren.

Wergroep WGS/M3 stelt voor haar werkzaamheden in de komende zes maanden op de volgende wijze te intensiveren:

- aanvullende verduidelijkingen verschaffen inzake de soort van coördinatie voor elk van de taken van de Kaderrichtlijn;
- een gedetailleerd operationeel programma opstellen van de grote coördinatie-trajecten, rekening houdend met de termijnen van de Kaderrichtlijn tot 2009 (termijn voor de definitieve aanname van het eerste beheersplan van het stroomgebiedsdistrict).
- Een bijzondere nadruk zal worden gelegd op de twee eerste trajecten, die voor 2004 gerealiseerd moeten worden, te weten de afgrenzing van de stroomgebiedsdistricten (voor 2003) en de opstelling van analyses en inventarissen (voor 2004) alsmede op de voorbereidende werkzaamheden voor de latere fases (meetprogramma voor 2006 en beheersplannen en meetprogramma's voor 2009) die in de eerste twee trajecten gerealiseerd moeten worden.

2. Andere werkzaamheden

De werkgroep heeft zijn rol van informatieforum voortgezet m.b.t. de bestaande grensoverschrijdende structuren en de andere internationale fora, in het bijzonder het Verdrag van Helsinki inzake grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren, waarvan de tweede vergadering van Partijen in maart 2000 in Den Haag plaats vond.

Werkgroep Externe Communicatie

Michiel Van Peteghem - Voorzitter van WGCom

Activiteitenverslag over het jaar 2000 van de Werkgroep Externe communicatie

De Werkgroep "Externe Communicatie" heeft in 2000 drie keer vergaderd.

De reeds eerder geformuleerde acties van het SAP (C63 - C64 - C69 en C70) werden aangepast ingevolge het mandaat dat door de Plenaire Vergadering op 29/10/1999 te Lille was gegeven.

In het kader van de verbetering van de communicatie over de Schelde en om de samenwerking tussen de persdiensten en de diensten belast met de externe communicatie van de partijen te bevorderen, heeft de Werkgroep afspraken gemaakt om een inventaris van bestaande en te ondernemen acties (beslissingen van het beleid, studiedagen, symposia, publiek maken van rapporten, start en inhuldiging van bouwwerken, persbriefings en -conferenties, sensibiliseringsacties,) te kunnen samenstellen.

De bedoeling is om deze inventaris regelmatig te actualiseren en na te gaan hoe (kalender, fiches, ...) en op welke manier (internet, krant, ...) de inventaris kan bekend gemaakt worden.

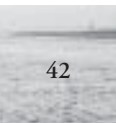
In een eerste fase zal een "communicatiekalender 2001", met o.m. persconferenties en andere initiatieven bij de delegaties rond de waterkwaliteit van de Schelde worden samengesteld, zodat de collega's bij de andere delegaties hiervan op het hoogte zijn en deze kunnen oordelen of hierover in de eigen pers eveneens een mededeling kan gebeuren.

De Werkgroep heeft tenslotte, samen met het organisatiecomité, gewerkt aan de voorbereiding van het Vijfde Scheldesymposium en aan de uitgave van het boek "De Schelde, een rivier zonder grenzen" dat onder de bescherming van de ICBS werd uitgegeven.

HOOFDSTUK 5 :

ORGANISATIE

5. ORGANISATIE

5.1. Het verdrag inzake de bescherming van de Schelde tegen de verontreiniging

Op 26 april 1994 is in Charleville-Mézières (F) het Verdrag inzake de internationale bescherming van de Schelde door de vijf Partijen met een grondgebied in het Scheldestroomgebied, Frankrijk, het Waals Gewest, het Vlaams Gewest (ondertekend te Antwerpen op 17 januari 1995), het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Nederland ondertekend “ernaar strevend de kwaliteit van de Schelde te waarborgen, door zich ervoor in te spannen verdere verontreiniging te voorkomen en de huidige toestand te verbeteren” en “de bestaande samenwerking te versterken tussen de Staten en Gewesten die betrokken zijn bij de bescherming en het gebruik van het Scheldewater”. Op 9 maart 1998 is de Commissie in Antwerpen plechtig geïnstalleerd na ratificatie van het Verdrag door de Parlementen van de Partijen.

Dit Verdrag (zie volledige tekst in bijlage 5) richt de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde (ICBS) op, een samenwerkingsverband met vijftien opdrachten (zie art. 5 bijlage 5). Deze opdrachten strekken er met name tot het bepalen, verzamelen en evalueren van de gegevens, te verstrekken door de Verdragsluitende Partijen, elk met betrekking tot haar grondgebied, teneinde de bronnen van verontreiniging te identificeren die een wezenlijk effect hebben op de kwaliteit van de Schelde, het afstemmen van de monitoring van de kwaliteit via een homogeen meetnet, et formuleren van streefdoelen en een actieprogramma ter verbetering van de waterkwaliteit en zijn ecosysteem, het verzekeren van een regelmatige evaluatie hiervan en et uitbrengen van adviezen en aanbevelingen. Tevens moeten zij de Commissie toelaten als forum te fungeren voor de informatieuitwisseling over het waterbeleid, over de projecten met grensoverschrijdende effecten op de rivier en op de kanalen en beken in zijn stroomgebied, over de best beschikbare technieken en het bevorderen van de samenwerking inzake wetenschappelijk onderzoek en bestrijding en preventie van calamiteuze verontreinigingen.

In dit kader bestaat de Commissie uit vijf delegaties van de Verdragsluitende Partijen (art. 6;1), heeft een samenwerkingsstructuur opgezet met werkgroepen om ze in haar taken bij te staan (art. 6;3); zij wordt vertegenwoordigd door de Voorzitter (art. 6;7), en beschikt over een permanent secretariaat dat in Antwerpen is gevestigd (art. 6;6) (zie het organisatieschema van de Commissie).

5.2 Delegaties van de Verdragsluitende Partijen en waarnemers bij de ICBS in 2000

Artikel 6, punt 1 van het Verdrag bepaalt dat de Commissie bestaat uit delegaties van de Verdragsluitende Partijen en elke Verdragsluitende Partij benoemt ten hoogste acht afgevaardigden, onder wie een delegatieleider. Deze delegaties kunnen zich ter vergadering laten bijstaan door deskundigen. Hun samenstelling in 2000 gaat in bijlage.

Wat de waarnemers betreft heeft de Commissie, conform artikel 7, paragraaf 1 van het Verdrag, de federale Staat België en de Europese Commissie toegelaten. De lijst van hun vertegenwoordigers gaat in bijlage¹.

Van de bij paragraaf 2 betrokken waarnemers is er nog geen enkele benoemd. De praktische modaliteiten zijn opgenomen in artikel 7 van het huishoudelijk en financieel reglement.

5.3 Deelname van het publiek

Voor wat betreft de deelname van het publiek, werden vertegenwoordigers van niet-gouvernementele organisaties, natuurbeschermingsverenigingen, gebruikersverenigingen of waterdistributiemaatschappijen uitgenodigd voor de Plenaire Vergadering van 22 december 2000 te Doornik. Deze NGO's hebben hun standpunt geformuleerd en hun eigen activiteiten in het Schelde stroomgebied toegelicht. Voorts hebben zij de wens uitgedrukt een forum van NGO's op te richten.

5.4. Samenwerking van de Commissie met andere internationale commissies en grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden

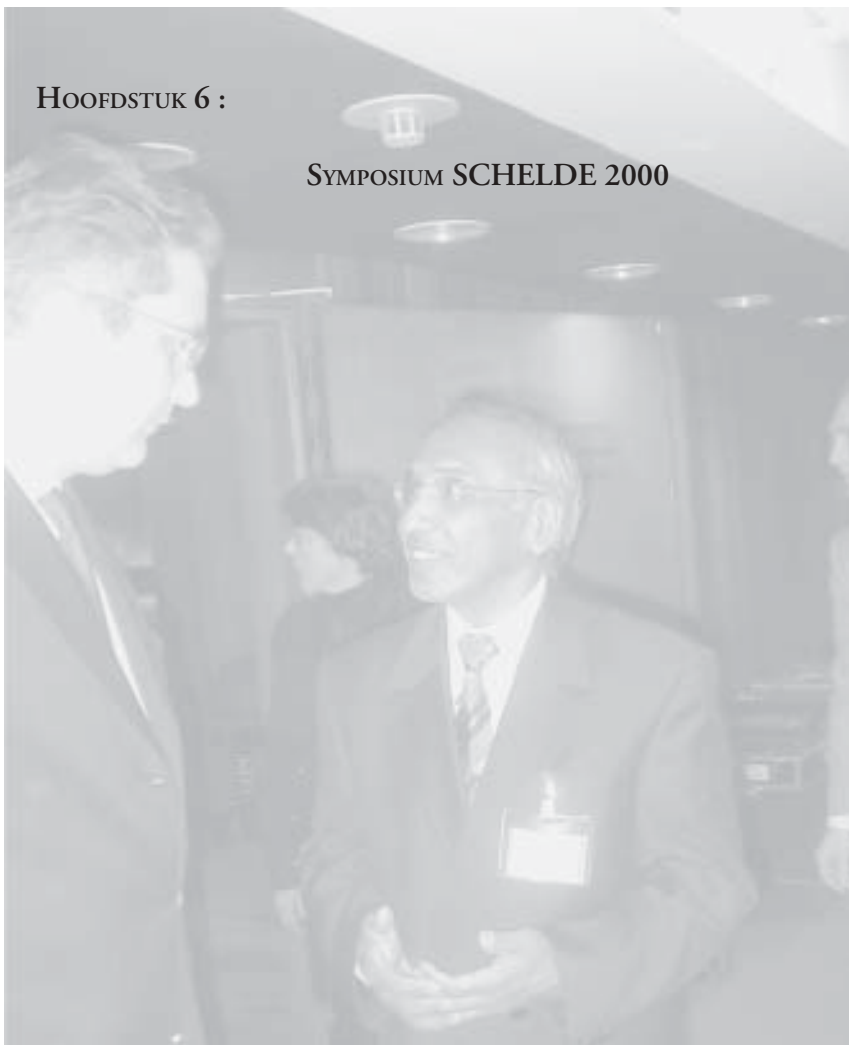
Met het oog op afstemming van het waterbeleid inzake rivieren en grensoverschrijdende meren volgt het secretariaat de werkzaamheden verband houdende met grensoverschrijdende rivieren zoals de Maas en de Rijn, de Saar en de Moezel, de Donau en de Elbe, op alsmede die van de Europese Commissie en de waterovereenkomst UNECE betreffende de stroomgebieden en met name de uitwerking van de Europese kaderrichtlijn water, preventie van calamiteuze verontreinigingen en harmonisatie van de meetnetten van het oppervlaktewater.

In dit verband zijn de secretarissen van de grensoverschrijdende riviercommissies op 11 en 12 juli 2000 te Praag bijeengekomen met het oog op afstemming van hun acties, het uitwisselen van ervaringen met externe communicatie via Internet, de voorbereiding van de overgang naar het nieuwe Millennium en de voortgang inzake de harmonisatie van de meetnetten.

HOOFDSTUK 6 :

SYMPOSIUM SCHELDE 2000

Op 20 en 21 december 2000, vond te Doornik in België, het 5de Internationale Scheldesymposium "SCHELDE 2000" plaats.

Het symposium werd dit maal georganiseerd door de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde, de ICBS, zodat voor de eerste maal de vijf bij het Scheldebekken betrokken partijen, Frankrijk, het Waals Gewest, het Vlaams Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Nederland, dit symposium hebben voorbereid.

De opzet was om bij deze gelegenheid vooral te luisteren naar de actoren van de Schelde, de gebruikers, de milieuverenigingen en in het bijzonder, de jeugd.

Om die reden werden drie thema's behandeld: de Schelde in het derde millennium, het Integraal Waterbeheer en de levende Schelde. Elk thema kwam de eerste dag van het symposium uitvoerig aan bod in een workshop waar een debat plaatsvond rond een aantal stellingen die op voorhand door een wetenschappelijk comité waren geselecteerd.

De academische slotzitting werd bijgewoond door Z.K.H. Prins Laurent van België en de heer Michel Foret, Waals minister van Ruimtelijke ordening en Leefmilieu en voorzitter van het symposium. Naast de verslaggeving over de debatten in de workshops hebben de drie doelgroepen, ieder vanuit hun eigen invalshoek, hun indrukken gegeven over dit gebeuren.

Ieder van hen heeft hierbij zijn tevredenheid uitgedrukt om de kans te hebben gekregen de eigen mening naar voor te kunnen brengen. Zij hebben deze eerste kennismaking met het internationale forum van de ICBS dan ook als zeer positief ervaren en willen deze adviserende rol aan de ICBS graag verder zetten in een meer structurele vorm. Zij verwachten dat de ICBS leidt tot een synergie van de acties in de onderscheiden landen en gewesten en dat deze bundeling van krachten tot betere resultaten zal leiden.

Minister Foret heeft in zijn slottoespraak de originele aanpak van dit symposium geprezen en het belang ervan onderlijnd op internationaal en in het bijzonder op Europees vlak.

Hij kondigde aan dat hij, in het vooruitzicht van het Belgisch voorzitterschap van de EU, in de tweede helft van 2001, het initiatief genomen heeft om in november van volgend jaar te Luik, gezamenlijk met de Internationale Maascommissie, die op dit voorstel reeds positief reageerde, een Ministersconferentie te houden over de implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Water bij de drie betrokken lidstaten en gewesten en over de gevolgen hiervan voor de twee internationale Commissies, Maas en Schelde.

Afscheidnemend voorzitter van de ICBS, de Nederlander John Lilipaly, zei in zijn slotwoord dat het zijn wens is dat de ICBS haar politiek inzake transparantie en luisterbereidheid zou verderzetten en dat hij hoopte dat bij het volgende Scheldesymposium, dat liefst nog dichterbij de bron van de Schelde zou kunnen georganiseerd worden, het besef en de wil bij alle betrokkenen nog duidelijker aanwezig is dat, hoezeer het ook moeite en pijn kost, het loslaten van eigen structuren en belangen de enige mogelijke oplossing vormt om op termijn tot een duurzaam beheer van de Schelde te komen.

Aanvullende informatie / documentatie is beschikbaar op het secretariaat van de ICBS

Conclusie van workshop 1: “DE SCHELDE IN HET DERDE MILLENNIUM”

In de workshop I “De Schelde in het derde millennium” kwamen 10 stellingen aan bod die elk door een panellid werden verduidelijkt en nadien becommentarieerd door vertegenwoordigers van de jeugd, milieuverenigingen en gebruikers. Enkele algemene bemerkingen aangaande deze werkzaamheden zijn de volgende :

1. Het is duidelijk dat de 10 geselecteerde stellingen slechts ten dele het thema “De Schelde in het derde millennium” kunnen dekken.
2. Op alle stellingen werd zowel door de leden van de doelgroepen als door de andere deelnemers op een actieve en geïnteresseerde manier gereageerd.
3. Alhoewel vertegenwoordigers van verschillende doelgroepen aan bod kwamen, heeft dit, op enkele uitzonderingen na, niet echt tot grote tegenstellingen of conflicten geleid. Misschien ontbrak daarvoor de industriële sector.
4. Als algemeen besluit mag ik wel stellen dat iedereen het erover eens is dat we terug tot een propere, schone Schelde moeten komen en om tot dat doel te geraken ook bereid blijkt daarvoor de nodige financiële inspanningen te leveren, al ligt dit laatste gegeven niet in alle regio's op dezelfde lijn.:

Als we nu even in meer detail de voornaamste stellingen overlopen, dan springen volgende bedenkingen in het oog:

1. Wij moeten komaf maken met historische verontreiniging en toxische afzettingen maar de voorwaarde dat we systematisch al onze onderwaterbodems moeten uitbaggeren gaf aanleiding tot de volgende bedenkingen :
 - aanslibbing zal, ondanks alle technologische vooruitgang, blijven plaatsgrijpen omdat het een natuurlijk proces is.
 - we moeten eerst de emissies verminderen vooraleer de verontreiniging aan te pakken. Dus niet dweilen met de kraan open.
 - wanneer men een rivier uitbaggelt moet men rekening houden met het feit dat men het evenwicht van het systeem verstoort en dat men een zekere tijd nodig heeft om een nieuw evenwicht te bereiken.
 - onze generatie moet dit probleem oplossen, niet alleen het uitbaggeren maar tevens het duurzaam verwerken van het baggerslib.
2. De stelling dat de opvang van het hemelwater en de stap naar het gebruik ervan via een afkoppelingsbeleid de kwaliteit van het scheldewater zal verbeteren maar het risico voor de gezondheid zal doen toenemen heeft tot een aantal controversiële standpunten geleid. Sommige doelgroepen stelden dat het afkoppelingsbeleid veel te duur is en slechts kan toegepast worden in een volledig gesloten systeem met het oog op de volksgezondheid. Andere doelgroepen stelden dat het hier niet alleen om een kwaliteits- maar ook om een kwantiteitsprobleem gaat. De risico's van hemelwater voor de volksgezondheid zijn minimaal, er gaat een meer geconcentreerde afvalwaterstroom naar de zuiveringsstations die beter zullen functioneren en de waterkwaliteit van de Schelde zal bij grote regenval er wel bij varen.
3. Wat betreft educatieve en sensibiliseringsprojecten rond de Schelde, vindt de jeugd dat ze zeker welgekomen zijn, maar dan gebracht op een leuke en zeker niet-schoolse manier.
4. Als men de afvalwaterlozingen beperkt zal dit leiden tot verhoogde emissies naar de atmosfeer en naar vaste afval. Het antwoord hierop was kort en krachtig : dit mag niet gebeuren. Men moet bijvoorbeeld met betrekking tot het zuiveringsslib en de mogelijke uitstoot naar de atmosfeer eerst grondig alle alternatieve oplossingen bestuderen en vervolgens de beste toepassen.

5. Om de besluitvorming rondom de Schelde te verbeteren moet men elkaars culturen beter begrijpen en personeel tussen de regio's uitwisselen. Dit was een fel besproken onderwerp waarbij geopperd werd dat cultuurverschillen dikwijls misbruikt werden om niets te doen. Anderzijds bleek eveneens dat cultuurverschillen verrijkend kunnen werken maar veel tijd vergen en dat men daarvoor die tijd ook moet nemen. Een positief initiatief werd gelanceerd door RWS en VMM om reeds een stap in de goede richting te zetten en uitwisselingsprogramma's op het niveau van administratief personeel te ontwikkelen. Als je een gezamenlijk doel nastreeft mogen taal- en cultuurverschillen geen punt zijn.
6. Door de lage afvoer, de industriële en stedelijke dichtheid en de zeer hoge kanalisering is het niet meer mogelijk de Schelde natuurlijk te herstellen. Hierop werd eveneens vinnig gereageerd :
- reddend wat er te redden valt
 - geen fatalisme
 - een doorgedreven zuivering, bemestingsnormen en andere maatregelen zullen tot een betere waterkwaliteit leiden.
7. Of het herstel van de Schelde duur zal zijn en of daarvoor nieuwe heffingen zullen nodig zijn is misschien waar, maar elke kwaliteit heeft zijn prijs en iedereen heeft, tot op een zeker niveau, een verantwoordelijkheid voor het herstellen van het Schelde-ecosysteem. Zelfs de komende generaties blijken, volgens de jeugd, bereid om niet alleen daaraan mee te werken maar er ook voor te betalen. In een uitgebreid Europa kunnen we moeilijk aan de vroegere Oostbloklanden vragen de Donau te saneren als we zelf niet bereid zijn onze Schelde te zuiveren. De winst die we bij een propere Schelde zullen ontvangen is niet louter een economische winst. Ook het esthetische-, het natuur- en het recreatieaspect zijn zeer waardevol. Heffingen moeten eerder beschouwd worden als het investeren in de toekomst, in de komende generaties.

Conclusie van workshop 2: “INTEGRAAL WATERBEHEER”

Ook de tweede workshop heeft een levendige discussie zien ontbranden over het thema integraal waterbeheer. Het thema integraal waterbeheer is net zoals in het vorige thema een buitengewoon rijk thema dat in de ons toegemeten tijd niet uitputtend behandeld kon worden.

Er is zoveel over te zeggen dat het aantal stellingen gemakkelijk met een minstens even groot aantal uitgebreid zouden kunnen worden. Er blijft in elk geval voldoende te bediscussieren in de toekomst.

Wat in elk geval uit de workshop naar voren kwam als algemene conclusie, algemene indruk is dat het begrip integraal waterbeheer kennelijk onbetwist is. Iedereen heeft constructief meegesproken over hoe integraal te denken. Er is van geen enkele kant een negatieve noot over het in samenhang bekijken van watersystemen, waterketens en organisatie en participatie. Dat waren de drie elementen van modern integraal waterbeheer die ik gisterochtend in mijn inleiding beschreef en ik heb de vrijheid genomen om de stellingen ook een beetje in deze drie groepen te kanaliseren om zo wat structuur aan mijn rapportage te geven.

De eerste stelling die onder het thema watersysteembenadering zou kunnen worden gegroepeerd is de stelling 3 : *de nabijheid van een rivier heeft een invloed op de ontwikkeling in de vastgoedsector*. De conclusie van de nadere uitwerking van die stelling was dat er een economische waarde zou kunnen worden toegekend aan de beleving van een rivier en dat de waarde van een woning, bij voorbeeld, toeneemt naarmate een woning zich dichterbij een rivier situeert. De discussie over deze stelling ging in de richting dat; deze ook wel “hedonistische model” genaamde stelling, dat toch maar een deelaspect van de totale waarde van de rivier kon weergeven. In elk geval; is er bij opgemerkt dat er meer waarden zijn dan alleen maar economische waarden maar ook dat de rivier niet alleen positieve waarden heeft; dat die positieve waarden misschien wel in de prijzen van de vastgoedsector tot uiting komen maar dat men daar wel eens negatieve waarden miskent die gelegen zijn in bij voorbeeld het overstromingsrisico.

De tweede stelling die wij behandeld hebben was stelling 21. Stelling 21 luidde : *Het is niet mogelijk een goed waterbeheer te voeren zonder de oevers en de alluviale vlakten van de rivier mee in rekening te brengen, ook deze van gekanaliseerde rivieren*. De discussie rond deze visie op integraal waterbeheer zou al snel doorgeslagen zijn als het puur tot deze vraag beperkt was gebleven, want eigenlijk was iedereen hier wel mee eens, zij het dat wel gewezen werd op het belang van de gebruiksfuncties. Als een rivier gekanaliseerd is dan is het niet mogelijk om op alle plekken langs die gekanaliseerde rivier bij voorbeeld zachte oevers aan te leggen.

Aan de andere kant; was dit een goede uitdaging voor de hele workshop om het belang van integraal waterbeheer in een bredere context te zien, de nadruk te leggen op een volwaardige plaats van het kwantiteitsbeheer naast het kwaliteitsbeheer. Uiteindelijk heeft dit ook geleid tot het onderstrepen van het belang van een aanpak per stroomgebied, zoals die in de kaderrichtlijn Water wordt gepropageerd.

De derde stelling was stelling 7. Stelling 7 luidt : *Het ontwikkelen van een landinwaarts gelegen haven, zoals Antwerpen, is een economische en tegelijk een ecologische keuze. Zeevervoer is de goedkoopste vorm van vervoer. Zeevervoer vervuult het minst al je dat berekent per ton en per kilometer*. Het aardige van deze stelling is dat die een debat uitlokte over hoe je in de praktijk met integraal waterbeheer zou moeten omgaan . Er werd erkend dat vervoer over water goedkoop is en het minst vervuult. Aan de andere kant werd er, ook door diegenen die de stelling verdedigden, nadrukkelijk gezegd dat bij toekomstige plannen, bij voorbeeld voor verruiming van vaarwegen, men kritisch zou moeten zijn over de tot dusverre gehanteerde methoden.

Men zou beter gebruik moeten maken van de natuurlijke structuren om daar de vaarweginfrastructuur; in te passen. Men pleitte, ook van de kant van bij voorbeeld milieubeweging, voor een oplossing in win-win-situaties en in elk geval, (en ook hier was in weze een verrassende eenstemmigheid binnen de workshop en binnen alle geledingen van de gebruikers, milieugroeperingen en jongeren te voelen) in de richting van een sterkere rol van maatschappelijke groeperingen die dan consultatief zou moeten zijn: - de politiek heeft uiteindelijk het laatste woord - maar in elk geval zouden zij meegewogen moeten worden. Tenslotte werd in de workshop ook nadrukkelijk de vraag gesteld of de toekomstige scheepvaart; vaarweginfrastructuur, niet in een bredere interregionale focus zou moeten worden gezien. Kortom moeten we niet een wat ruimer gezichtsveld aanhangen als we over de mogelijkheden van de ontwikkeling van de toegankelijkheid denken.

De tweede benadering die wij behandeld hebben en die ik gisterochtend heb voorgelegd is de waterketen-benadering. Op zich is het begrijpelijk dat daar in de stellingen wat minder op is ingegaan. Er is geen specifieke stelling aan ons voorgelegd die zich met de waterketenbenadering bezighoudt. De waterketen-benadering gaat uit van en behandelt het water dat uit de Schelde wordt genomen en dat te zijner tijd weer terug vloeit in de Schelde of misschien naar een ander stroomgebied.

Ik heb begrepen dat in workshop 1 de waterketenbenadering wel even aan de orde is geweest. In elk geval werd zeker op dit punt in onze workshop de aanwezigheid van de drinkwatersector enigszins gemist.

Een opmerking die wel uit de discussie voortvloeide was dat het nodig was om niet te kijken naar het belasten van alleen het gebruik van water of alleen de vervuiling van water, maar dat beiden aandacht verdienen en dat er dus zowel curatief als preventief naar gekeken zou moeten worden.

De meeste discussies en de meeste stellingen – en dat was op zich heel aardig – zijn te plaatsen in wat ik gisterochtend organisatie en participatie noemde, de institutionele vormgeving van het waterbeheer en de vorm waarop de verschillende overheden, de verschillende gebruikers en de burger worden betrokken bij het integraal waterbeheer.

Stelling 5 was de eerste die over het onderwerp organisatie ging. *Integraal waterbeheer voor een stroomgebied komt het lokale beheer ten goede en omgekeerd.* Naar voren kwam dat, ook lokaal, veiligheid en schoon water een issue zijn en dat kortom, subsidiariteit in het waterbeheer van belang is. Je moet naar een stroomgebied kijken, en daarvoor moeten er strategische beslissingen genomen worden. Maar wat lokaal van belang is, dat kan het beste op lokaal niveau worden besloten. Er moet uiteraard een wisselwerking tussen de twee plaats vinden. Een uitstekend voorbeeld van hoe het zou moeten is naar voren gebracht door de Waalse vertegenwoordigers in de workshop in de vorm van het *contrat de rivière* (in Wallonië uitgevonden, waarvan akte).

In elk geval werd naar voren gebracht dat de politiek en de burger een eigen verantwoordelijkheid hebben en dat iedereen medeplichtig is.

Stelling 31 luidde : *Rivierbekkencomités dienen niet enkel een adviserende rol te spelen maar dienen ook concrete verantwoordelijkheid te dragen voor wat de uitvoering betreft.*

Uit de discussie kwam naar voor dat een brede consultatie gewenst is, maar dat dat een bron van inspiratie is en dat het primaat toch bij de politiek zou moeten blijven liggen. De tijd is in elk geval op dit moment zeker niet rijp om de ICBS bevoegd te maken tot het nemen van bindende besluiten. Het is dus belangrijker op dit punt te kijken naar openheid en transparantie dan naar bevoegdheden en organisatorische vormgeving.

Stelling 15 luidt : *Het milieurendement van investeringen in afvalwaterzuivering zou beduidend groter kunnen zijn als financiële middelen hiervoor op het niveau van stroomgebied zouden worden gealloceerd.*

In beginsel was men het erover eens – daarvoor hebben we nou eenmaal de stroomgebiedaanpak – dat per stroomgebied het beste rendement van maatregelen opgeleverd kan worden. Aan de andere kant moet er rekening worden gehouden dat er nu eenmaal wettelijke verplichtingen zijn en dat die in elk geval als minimale inspanning nagekomen zouden moeten worden. Een heel belangrijk aspect bij het bezien van deze stelling – die toch redelijk controversieel was – is dat in elk geval het beginsel : de vervuiler betaalt, van groot belang blijft. Het wordt ons opgelegd ten minste vanuit de Europese context en dat benadrukt ook de verantwoordelijkheid van de individuele burger en van de verschillende actoren die deelnemen aan het gebruiken of het vervuilen van de rivier.

Stelling 6 : *Duurzame ontwikkeling is slechts mogelijk door voorrang te geven aan maatschappelijke rechtvaardigheid ten koste van de werkelijke kostprijs van het water.*

Maatschappelijke rechtvaardigheid primeert boven het beginsel van afwenteling van zuiveringskosten. Ook hier werd nog eens gewezen op het belang van het basisbeginsel : de vervuiler betaalt en de gebruiker betaalt. De kosten moeten in de waterprijs verrekend worden maar daarnaast moet de focus toch eens en vooral gericht zijn op preventie.

Een lange discussie volgde of de minst draagkrachtigen zouden moeten worden uitgezonderd en daar waren de gedachten heel verschillend over.

In elk geval kan wel aangegeven worden dat het juist de minst draagkrachtigen zijn die vaak ook het minst belastend zijn voor het milieu. Een alternatieve kwestie zou kunnen zijn dat men zou kunnen denken over de kostenspreiding van maatregelen die genomen worden over een langere periode. Het aangaan van

leningen tegen een zeer lage rente – er zijn internationale instellingen, banken, die de mogelijkheid daar-toe bieden – zou voor maatregelen die op dit moment genomen worden een oplossing kunnen bieden.

Stelling 44 : *Als gewone burger kun je niet veel doen tegen de lucht- en watervervuiling.*

De schuldigen zijn te zoeken in de industrie en daar heeft de gewone man niets aan te zeggen. Deze stelling werd door de hele zaal met bijna boegeroep ontvangen. De algemene opinie was: ja, een beter milieu begint bij onszelf. Wel is van belang, je er rekenschap van te geven; hoe de burgers zich representatief kunnen organiseren tussen alle professionele vertegenwoordigers van doelgroepen. Hoe de dialoog tussen burgers, doelgroepen en overheden te institutionaliseren ? Wellicht dat men daar in de naaste toekomst meer over zal horen.

Stelling 4 tenslotte : *Door per kilometer een economische waarde toe te kennen aan de natuurwaarde van een rivier, kan worden ingeschat welke investeringen noodzakelijk zijn voor de sanering ervan, kan de doelmatigheid ervan worden ingeschat en kan een planning voor het herstel worden opgemaakt.*

Ook deze stelling gaf aanleiding tot redelijk diverse meningen. Maar men was het er wel over eens dat het toekennen van een economische waarde aan de natuur niet alles is. In de eerste plaats; denk primair aan wat je wilt bereiken voor dat je alles in economische termen gaat vertalen. Dat zijn je doelstellingen. Als je alles tot een economische afweging maakt, kan het betekenen dat bepaalde niet te becijferen elementen onder tafel worden geschoven.

Er werd ook opgemerkt : denk ook in ecologische processen. Daar werd verwezen naar de lezing van Professor Heip gisteren. De waarde die toegekend wordt aan natuur zit meer in het systeem terwijl de kosten van maatregelen in de processen zit – en dat vertaalt zich niet in één op één in elkaar.

Tenslotte kwam er een suggestie om in het invloedgebied van het Scheldebekken een milieumarkt te houden.

Dames en Heren, dit was het resultaat van de discussie van gistermiddag. Een discussie die rijk was, die constructief was, die plezierig was, waarin veel beloofd werd voor de toekomst en die een goede aanzet is voor een rijke voortzetting van de discussie in de naaste toekomst.

Conclusie van workshop 3: “DE LEVENDE SCHELDE”

J.-P. Descy, François Paulus & Manu Guévert

Stelling 22

Er dient een groep onafhankelijke deskundigen te worden ingesteld om het streefbeeld voor een levende Schelde te formuleren

Reacties

Niet akkoord : het zijn de Scheldeoversteden en –regio’s die over de streefdoelen moeten beslissen

De deskundigen dienen frequente contacten te onderhouden met de mensen in het veld (hier worden met deskundigen wetenschappers bedoeld, die ver van het veld werkzaam zijn)

Er moet voor worden gezorgd dat alle gebruikers betrokken worden bij het omschrijven van die streefdoelen opdat deze op een realistische wijze zouden worden gedefinieerd

en er moet rekening worden gehouden met de sociaal-economische achtergrond

Stelling 37

Bij het varen op de Schelde wordt de rivier in al haar aspecten rechtstreeks beleefd, hetgeen tot een wijziging in de houding t.o.v. het water teweegbrengt

Reacties

Neen, deze soort aanpak is onvoldoende : er moet een volledige visie van de watercyclus komen

of

Akkoord, maar een inkadering is noodzakelijk (wantrouwig zijn voor het feit dat groene toerisme niet steeds staat voor naturreductie)

of

Akkoord, zonder voorbehoud

Stelling 43

Een stinkende rivier of beek moet je gewoon inkokeren. Zo hebben we geen last van de stank en moet er geen geld uitgegeven worden aan het bouwen van rioolwaterzuiveringsinstallaties.

Reacties

Niet akkoord, deze soort oplossing is voorbijgestreefd, niet verengbaar met een saneringsvisie op het niveau van een stroomgebied; dit is absoluut te vermijden, er dient lering te worden getrokken uit de lessen van het verleden en zelfs waterlopen heropenen. De oorzaken van de verontreiniging dienen te worden aangepakt.

Opgelet, en dergelijke “oplossing” is niet noodzakelijk een oude praktijk, de laatste tien jaar is dit ook toegepast voor beken

Stelling 67

De prioritaire acties dienen op de Schelde zelf te worden gevoerd en nadien pas op de zijrivieren

Reacties

Hoewel bepaalde acties op de hoofdrivier verantwoord zijn (curatieve vs preventieve maatregelen, bijvoorbeeld saneren en baggeren) dient het stroomgebied integraal te worden beheerd

Omgekeerd zou beschouwd kunnen worden dat eerst op het niveau van de benedenloop van het stroomgebied gewerkt wordt en dan bovenstrooms te gaan (voorbeeld van de bestrijding van de erosie). Dit verwijst naar de soort beheer via de riviercontracten. (De problematiek van de contracten op een kleine grensoverschrijdende waterloop wordt aangehaald).

Stelling 9

Natuurlijk oeverherstel van een rivier zonder diepgaande wijziging van het gebruik ervan staat voor een natuureservaat in het stedelijke gebied, een dierentuin.

De term “renaturatie” verwijst naar een kunstmatige ingreep. De auteur denkt dat de basisfuncties van de rivier, afstroming van afvloeiend water en scheepvaart in stand moeten blijven en oeverherstel ondernomen moet worden. M.a.w., de terugkeer naar het natuurlijk evenwicht is een utopie die geen rekening houdt met de sociaal-economische randvoorwaarden.

Reacties

Het oeverherstel is slechts een thema in een globale actie om zoveel mogelijk ruimte aan de rivier te geven, in de hoop dat de rivier weer een natuurlijk verloop kent.

Zelfs in stedelijk milieu heeft een oever een functioneel ecologische rol (buffergebied, zuiveringsfunctie tussen de watervoerende laag en de rivier). Het streven moet zijn deze ecologische functie te herstellen.

Er is vaak conflict tussen het herstel van een gekanaliseerde rivier en het vervoer te water (problematiek van de “batillage”, ...), een ideaal ecologisch herstel is dus technisch niet haalbaar

Stelling 55

Is de Schelde potentieel een trekvisrivier?

Scepticisme ...

Hoewel het symbool van de herintroductie van treksoorten bijzonder aantrekkelijk is (voorbeeld van de atlantische zalm in Rijn en Maas, toont aan dat de ecologische voorwaarden voor het herstel van de soort vervuld zijn), lijkt de Schelde niet geëigend voor de zalmachtigen. Niet duidelijk is of dit een prioriteit voor de Schelde is. Historisch onderzoek zijn evenwel nog onvoldoende.

Een mogelijke hoop ligt in de mogelijk optrek van de fint, waarschijnlijk ter hoogte van Antwerpen gehinderd door zuurstofproblemen

Waarom niet alle vissoorten, die zich in de voortplantingsperiode verplaatsen om meer aantrekkelijke gebieden te vinden ? Om de vispopulaties in de Schelde te herstellen is er nogal werk te verzetten : de dode armen weer koppelen, paaiplaatsen herinrichten, de hindernissen voor het “vrij verkeer” wegnemen (vb. Acties in Vlaanderen)

Stelling 8

Door de ontpoldering zullen de ecosystemen van de Schelde in de toekomst even sterk evolueren als door de poldervorming destijds.

Door de ontpoldering kan het overstromingsrisico worden verminderd, dankzij de berging van een grotere waterhoeveelheid in het estuarium, en tevens wordt hierdoor de terugkeer naar natuurlijke processen bevorderd.

Uiteenlopende reacties ...

Er wordt eraan herinnerd dat de met inpoldering grond op de zee gewonnen werd. Met het wegnemen van polders bestaat het risico dat bebouwde gebieden onverstroomd worden (1/3 van Nederland ?) : er moet rekening worden gehouden met het feit dat de mens deel uitmaakt van de ecosystemen en dat de ontwikkeling hiervan wenselijk is.

In feite worden acties op betrekkelijk beperkte schaal overwogen, zonder te willen terugkomen op de situatie van voor de inpoldering.

Stelling 16

De paradox van de waterzuivering” leidt tot een verhoogd zuurstofgehalte van het Scheldewater maar zal tevens leiden tot een toename van de eutrofiëring.

Geen zuivering → zuurstofverdwijning → verdwijning van nitraten, geen oxidatie van ammonium

Zuivering → zuurstoftoename → omzetting van ammonium in nitraten, geen denitrificatie

Deze paradox dient niet te worden beschouwd als een alibi om niet te zuiveren ! een effectieve aanpak op het niveau van de nutriënten dient te worden gevolgd : verandering van de praktijken inzake verspreiding en technieken inzake intensieve landbouw, denitrificatie in zuiveringsinstallatie.

Stellingen 24 en 52

Voorafgaand aan het nemen van belangrijke besluiten is het beter dat de ICBS zich laat adviseren door vertegenwoordigers van de verschillende doelgroepen (jeugd, gebruikers, natuur- en milieuverenigingen).

Verenigingen worden vaak plaatselijk betrokken en hebben moeite een zich te krijgen op de randvoorwaarden van het globale plan, vandaar de vaak onrealistische en onhoudbare standpunten t.o.v. andere partners en anecdotische acties tegenover het hele project.

Weinig echt pertinente reacties ...

Toch wordt de noodzaak vastgesteld de informatie van de verenigingen en van het grote publiek te ontwikkelen.

CONCLUSIES EN PERSPECTIEVEN

Het jaar 2000 was een topjaar voor het water en met name voor de Schelde waar verschillende belangrijke stappen werden gezet voor wat betreft de samenwerking en een meer integraal beheer :

Vooreerst, na goedkeuring te Lille op 29 oktober 1999 van het werkplan van het Schelde actieprogramma hebben alle trekkers van de 71 gezamenlijke acties hun acties in 2000 aangevat, waarbij zij met de collega's van de overige delegaties een netwerk van deskundigen hebben opgezet. In het kader van dit SAP brengen zij hun gegevens over het Schelde stroomgebied samen, harmoniseren zij deze gegevens en informeren elkaar over hun lopende werkzaamheden met het oog op een betere afstemming van het waterbeleid voor de verbetering van de Schelde. De werkgroepen "waterkwaliteit" en "emissies" hebben hun werkzaamheden vooral toegespitst op de follow up van de uitvoering van deze acties, waaronder sommigen reeds concreet gestalte hebben gekregen. Zo werd als voorbeeld het homogeen meetnet versterkt door toevoeging van een 14^e meetpunt, aan de samenvloeiing van de Rupel en de Schelde, waarbij een beter inzicht verkregen kan worden in het impact van de Brusselse agglomeratie op de Schelde via de Zenne, en werd de lijst van geanalyseerde stoffen uitgebreid met 7 stoffen (diuron en de PAK's van Borneff). Tevens kunnen vermeld worden de testproeven op de Schelde teneinde een gemeenschappelijke biologische index vast te stellen of een overeenstemming te bereiken over gemeenschappelijke omschrijvingen zoals de aansluitingsgraad en rioleringsgraad, of nog het organiseren van een belangrijke workshop in maart 2000, bij de Haven van Brussel, over de calamiteuze verontreinigingen, de preventie, de alarm- en opruksystemen en het herstel.

In 2001 zouden deze acties voortgezet moeten worden en een eerste evaluatie van de uitvoering gemaakt worden.

Het jaareinde werd gekenmerkt door één van de acties van het SAP, de organisatie van het 5e Schelde-symposium "Schelde 2000" te Doornik. Dit was een bijzonder succesvolle en vruchtbare gebeurtenis. Voor het eerst was de bevolking van de vijf oeverstaten en –gewesten van het Schelde stroomgebied bijeen om drie thema's te bespreken:

- De Schelde en de toekomst tegen 2025, waar de studenten bijzonder betrokken waren
- De Schelde en integraal beheer, waar de gebruikers van de Schelde aangesproken werden en
- Levende Schelde, een rivier waar de natuur ook een plaats heeft.

De gehele stad Doornik was gericht op haar rivier, ontving hierbij alle bureaus van de rivier, organiseerde een ministeriële ontmoeting van de vijf Partijen in aanwezigheid van Z.K.H. Prins Laurent van België en stelde ruim 300 kindertekeningen over de weldaden van het water alsmede een prachtige reeks foto's over de Schelde. In dit verband werd tevens het boekwerk "Schelde, rivier zonder grenzen" uitgegeven, met gedichten en teksten van de Waalse schrijver Michel Voiturier, in samenhang met de ecologie toegelicht door Prof. Patrick Meire en kunstfoto's van Jan Decreton.

Europa droeg tevens ruim bij aan dit jaar 2000 met de goedkeuring van de "Kaderrichtlijn Water". Deze tekst zal de toekomstige wateractiviteiten in de eerstvolgende 25 jaar leiden, waarbij haast alle aspecten in verband met oppervlakte-, grondwater, overgangswateren en kustwater worden geïntegreerd; het behoud ervan voor een duurzaam beheer; het economisch, cultureel, maatschappelijk, ecologisch gebruik en het impact daarvan op de Noordzee. Voor de ICBS zal zulks met ingang van het jaar 2001 een aanzet zijn naar steeds meer actieve en uitgebreide grensoverschrijdende samenwerking rond de Schelde, die op initiatief van het Waals Gewest, in een eind november 2001 geplande Ministerconferentie vastgesteld zal kunnen worden.

PERMANENT SECRETARIAAT VAN DE ICBS

ICBS - CIPE

Theaterbuilding, 19^e verdieping

Italiëlei 124, bus 93

B - 2000 ANTWERPEN

telefoon: +32 (0)3 206 06 80

fax : +32 (0)3 206 06 81

e-mail: sec@icbs-cipe.com

Arnould LEFEBURE
Secretaris generaal (Hoofd van het secretariaat)

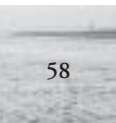
Michel BRUYNEEL
Uitvoerend secretaris

Veerle DE BROUWER
Secretariaat

Jeoffrey DULLAERT
Secretariaat

BIJLAGE 1

Delegaties van de Verdragsluitende Partijen en vertegenwoordigers van de waarnemers in de ICBS in 2000

Delegaties van de Verdragsluitende Partijen in de ICBS

Franse Republiek

- de heer Marcel JOUVE, *delegatieleider*, Ministerie van Buitenlandse Zaken
- de heer Jean-Paul RIVAUD, Ministerie Ruimtelijke Ordening en Milieu, Directie Water
- de heer Jean-René LECERF, Vice-Voorzitter van de Conseil général du Nord
- de heer Bernard BRILLET, regionaal directeur, Regionale Directie Milieu Nord-Pas-de-Calais (DIREN)
- de heer Philippe GUILLARD, Directeur van de Agence de l'Eau Artois-Picardie
- de heer Martial GRANDMOUGIN, adjunct-Directeur van de Agence de l'Eau Artois-Picardie
- de heer Pierre-Frank CHEVET, Regionale Directie Industrie, Onderzoek en Milieu (DRIRE)
- de heer François NAU, Directie bevaarbare waterlopen Nord-Pas-de-Calais
- de heer Daniel BOIS, Voorzitter, Levende Schelde
- de heer Jacques CHAPON, adjunct directeur, Direction régionale de l'environnement Nord-Pas-de-Calais (DIREN)

Koninkrijk der Nederlanden

- de heer H. DIJK, Directeur Water, Ministerie van Verkeer en Waterstaat, *delegatieleider*
- de heer P. SAAGER, secretaris, Beleidscoördinator AI, Ministerie van Verkeer en Waterstaat
- de heer C.J. COLIJN, Hoofdingenieur Directeur Milieu en Waterstaat, Provincie Zeeland
- mevrouw L.C. POPPE de LOOFF, Wethouder gemeente Vlissingen, Vereniging Nederlandse Riviergemeenten,
- de heer W. CRAMER, Ministerie van VROM
- de heer W. BROEDERS, Hoofd ingenieur-directeur, Rijkswaterstaat Directie Zeeland
- mevrouw S.I.M. KUIP, Medewerker DES/MN, Ministerie van Buitenlandse Zaken
- de heer J.J. LILIPALY, gedesigneerd voorzitter 1999 - 2000

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- de heer Alain LEFEBVRE, *delegatieleider*, Algemeen inspecteur, Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Bestuur Uitrusting en Vervoer
- de heer J.P. JANSSENS, Afdelingshoofd, Brussels Instituut voor Milieubeheer
- de heer Thierry VARET, Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Bestuur Uitrusting en Vervoer

Vlaams Gewest

- de heer Frank VAN SEVENCOTEN, *delegatieleider*, Administrateur-generaal, VMM
- de heer Stan BEERNAERT, directeur-generaal, Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening, VMW.
- de heer Rik DE BAERE, adjunct-kabinetschef in het kabinet van mevrouw Vera Dua, Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw, afgevaardigde van de Vlaamse Minister voor Leefmilieu
- de heer Jozef VAN HOOFF, Afdelingshoofd, Administratie Waterwegen en Zeewezen, afgevaardigde van de heer Steve Stevaert, Minister vice-president van de Vlaamse regering en minister bevoegd voor de openbare Werken
- de heer Patrick MEIRE, professor aan de Universitaire Instelling Antwerpen, voor de directeur van het Instituut voor Natuurbehoud

- de heer Dirk UYTENDAELE, adjunct van de directeur, voor de voorzitter van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen
- de heer Pieter KERREMANS, administrateur-generaal, Sociaal Economische Raad van Vlaanderen (SERV)
- de heer Jean PAUWELS, secretaris, Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)
- mevrouw Marie-Paule DEVROEDE, adjunct van de directeur, Afdeling water, Administratie Milieu, Natuur-, Land-, en Waterbeheer

Waals Gewest

- de heer PH. BOURY, *delegatieleider*, vertegenwoordiger van de Waalse regering
- mevrouw A. TRENTÉLS, Hoofddirectie Natuurbehoud en Leefmilieu, vanaf 1 juli 2000
- de heer Claude DELBEUCK, Directeur-generaal, Hoofddirectie Natuurbehoud en Leefmilieu
- de heer Thierry DETIFFE, vertegenwoordiger van de Waalse regering
- de heer G.DELBAR, vertegenwoordiger van AQUAWAL
- mevrouw M. BRAUN vertegenwoordiger van AQUAWAL
- de heer Y. DELFORGE, vertegenwoordiger van de "Commission Consultative pour la Protection des eaux contre la pollution"
- mevrouw M.C. LAHAYE, vertegenwoordiger van de Waalse regering
- de heer Robert Binet, Inspecteur, Afdeling water, Hoofddirectie Natuurbehoud en Leefmilieu, tot 30 juni 2000
- de heer Marc Deconcinck, Directeur generaal, SWDE (Société Wallone de Distribution des eaux), tot 30 juni 2000
- de heer Jose SMITZ, Directeur van het Centre Environnement van de Universiteit van Luik, tot 30 juni 2000
- de heer Alain TABART, Directeur IDEA, (Intercommunale de Développement Economique et d'Aménagement du territoire des régions du Centre et du Borinage) tot 30 juni 2000

BIJLAGE 2

Vertegenwoordigers van Waarnemers in de ICBS

Koninkrijk België

- de heer Robert JANSSENS, Ministerie van Buitenlandse Zaken
- de heer G.PICHOT, B.M.M. (Beheerseenheid Mathematisch Model Noordzee)

Europese Commissie

- de heer D.G.LAWRENCE, Hoofd eenheid DG.XI.D1
- de heer H. BLÖCH, Head of Sector Water DG11 - D1

ICBM

- de heer Roel ZIJLMANS, *Secretaris-generaal*, Internationale Commissie voor de Bescherming van de Maas (ICBM – CIPM)
- de heer Paul RACOT, *Uitvoerend secretaris*, Internationale Commissie voor de Bescherming van de Maas (ICBM – CIPM)

BIJLAGE 3 - Samenstelling werkgroepen 2000

WG1 : Waterkwaliteit	WG2 : Emissies	WG2-1 : Calamiteuze verontreinigingen
W. BROEDERS Voorzitter	M. GRANDMOUGIN Voorzitter	G. de VRIES Voorzitter
Frankrijk	Frankrijk	Frankrijk
J.M. JOURNET	O. RAMACKERS	J.P. DENYS
P. BERNARD J.P. DENYS P. VERDEVOYE B. BRILLET J. CHAPON	A. COURTECUISE	O. RAMACKERS A. PHILIPPON B. BRILLET M. VERBECQ
Waals Gewest	Waals Gewest	Waals Gewest
	F. PAULUS	D. DAGNELIES
A. TRENTELS B. TRICOT F. PAULUS D. WYLOCK	A. TRENTELS M. AMAND	M. GEORTAY O. DEKYVERE
Vlaams Gewest	Vlaams Gewest	Vlaams Gewest
T. WARMOES	L. DE ROECK	K. MERGAERT
J. PAULUSSEN P. MEIRE A. DE WINTER A. OVAERE	J. CROMPHOUT	J. CROMPHOUT
Brussels hoofdstedelijk Gewest	Brussels hoofdstedelijk Gewest	Brussels hoofdstedelijk Gewest
M. TILMANT		
D. PIREAUX	M. TILMANT	P. DELCOMMUNE M. LICHOSIEK
Nederland	Nederland	Nederland
	A. HOEKSTRA	W. VINKE
B. van ECK L. SANTBERGEN M. BELJAARS K. GROEN	S. BOROWSKI G. DE VRIES L. SANTBERGEN B. VAN ECK	S. BOROWSKI P. HUIJSER A DE JONG

WG3S/M : Grensoverschrijdende samenwerking	WGExtCom : Externe communicatie	WGMnt : Homogeen meetnet	WGBio : Biologisch meetnet
B. DE KERCKHOVE Voorzitter	M. VAN PETEGHEM Voorzitter	P. BERNARD Voorzitter	P. VERDEVOYE
Frankrijk	Frankrijk	Frankrijk	Frankrijk
J.P. RIVAUD	M. GRANDMOUGIN	J.M. JOURNET	P. BERNARD
M. MAHIEU	C. DERICQ C. DIEVAL	P. VERDEVOYE E. PIQUE A. LEMINOR	J.M. JOURNET
Waals Gewest	Waals Gewest	Waals Gewest	Waals Gewest
J.M. WAUTHIER	V. BINET	D. WYLOCK	J.P. DESCY
F. BRANCART G DELBAR	A TRENTLS	P. VAN DAMME	P. GERARD
Vlaams Gewest	Vlaams Gewest	Vlaams Gewest	Vlaams Gewest
D. D'HONT, vervanger P. VAN HUFFEL	D. UYTENDAELE		T. WARMOES
J. HEYMAN R. MERCKX, vervanger F. VANDERSTRAETEN J. PAUWELS P. DE SMEDT P. VAN BOCKSTAL		T. WARMOES	P. MEIRE
Brussels hoofdstede- lijk Gewest	Brussels hoofdstede- lijk Gewest	Brussels hoofdstede- lijk Gewest	Brussels hoofdstede- lijk Gewest
	M. DERICK		
A. VERBIST	A. VERBIST X. NUYENS P. NELIS		
Nederland	Nederland	Nederland	Nederland
H. OTERDOOM		B. van ECK	L. SANTBERGEN
G. DE VRIES C. DE VILLENEUVE L. CRIJNS W. VAN LEUSDEN J. VAN AALST S.I.M. KUIP	A NIJHUIS		B. VAN ECK

BIJLAGE 4

Overzicht van de vergaderingen in 2000

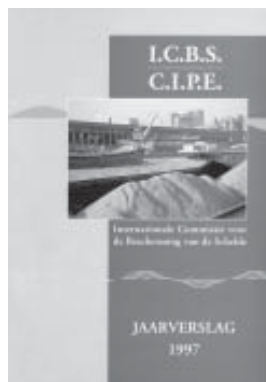
Datum	Plaats	Type	Voorzitter
13/1	ANTWERPEN	WG1	W. BROEDERS
13/1	ANTWERPEN	WG1mnt	P. BERNARD
27/1	ANTWERPEN	WGCom	M. VAN PETEGHEM
27/1	ANTWERPEN	WG-adhoc_symp	A. VERBIST
2/2	ANTWERPEN	WG3	B. DE KERCKHOVE
17/2	ANTWERPEN	WG1mnt	P. BERNARD
17/2	ANTWERPEN	WG1bio	P. VERDEVOYE
3/3	BRUSSEL	WG2-1 workshop	G. DE VRIES
15/3	LUIK	WG3	B. DE KERCKHOVE
16/3	ANTWERPEN	WG2	M. GRANDMOUGIN
23/3	ANTWERPEN	WG_adhoc_symp	A. VERBIST
23/3	ANTWERPEN	WGCom	M. VAN PETEGHEM
28/3	ANTWERPEN	WG2-1	G. DE VRIES
11/5	ANTWERPEN	WG_adhoc_symp	A. VERBIST
18/5	ANTWERPEN	WG3	B. DE KERCKHOVE
23/5	ANTWERPEN	WG2-1	G. DE VRIES
29/5	ANTWERPEN	WG1mnt	P. BERNARD
29/5	ANTWERPEN	WG1	W. BROEDERS
9/6	ANTWERPEN	Delegatieleidersoverleg	J. LILIPALY
15/6	ANTWERPEN	WG_adhoc_symp	A. VERBIST
15/6	ANTWERPEN	WGCom	M. VAN PETEGHEM
22/6	ANTWERPEN	WG2	M. GRANDMOUGIN
29/6	TERNEUZEN	WG1	W. BROEDERS
5/7	ANTWERPEN	WG_adhoc_symp	A. VERBIST
5/9	LILLE	WG2-1	G. DE VRIES
11/9	ANTWERPEN	WGCom	M. VAN PETEGHEM
11/9	ANTWERPEN	Wetenschappelijk comité	-
18/9	ANTWERPEN	WG1mnt	P. BERNARD
18/9	ANTWERPEN	WG1bio	P. VERDEVOYE
11/10	LUIK	WG3	B. DE KERCKHOVE
19/10	ANTWERPEN	WG1	W. BROEDERS
23/10	MIDDELBURG	WG2	M. GRANDMOUGIN
25/10	ANTWERPEN	WG_adhoc_symp	A. VERBIST
25/10	ANTWERPEN	WGCom	M. VAN PETEGHEM
28/11	ANTWERPEN	WG_adhoc_symp	A. VERBIST
28/11	ANTWERPEN	Wetenschappelijk comité	-
20-21/12	DOORNIK	Scheldesym-posium	MINISTER FORET
21/12	DOORNIK	Delegatieleidersoverleg	J.LILIPALY
22/12	DOORNIK	Plenaire	J.LILIPALY

BIJLAGE 5

BOEKEN EN DOCUMENTEN VAN DE ICBS

Jaarverslag 1995-1996

Jaarverslag 1997

Schelde Actieprogramma
(SAP)

Adresboekje 1998

Rapport :
de kwaliteit van
de Schelde 1994
(uitgeput)

Satellietkaart

WASS brochure

Jaarverslag 1998

Internet Site
www.icbs-cipe.com

Jaarverslag 1999

JAARVERSLAG 2000 VAN DE ICBS

INTERNATIONAAL VERDRAG INZAKE DE BESCHERMING VAN DE SCHELDE CHARLEVILLE-MEZIERE, 26 APRIL 1994

De Regeringen van het Koninkrijk der Nederlanden, de Franse Republiek, het Vlaams Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waals Gewest,

Partijen bij dit Verdrag inzake de bescherming van de Schelde,

Ernaar strevend de kwaliteit van de Schelde te waarborgen, door zich ervoor in te spannen verdere verontreiniging te voorkomen en de huidige toestand te verbeteren,

Ervan overtuigd dat dit een dringende taak is,

Verlangend de bestaande samenwerking te versterken tussen de Staten en Gewesten die betrokken zijn bij de bescherming en het gebruik van het Scheldewater, in de geest van het Verdrag inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren, gesloten te Helsinki op 17 maart 1992,

Gelet op het Verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu van de Noordoost-Atlantische Oceaan, gesloten te Parijs op 22 september 1992,

zijn het volgende overeengekomen :

ARTIKEL 1 : Begripsbepalingen

In dit Verdrag wordt verstaan onder :

- a) “Schelde” : de Schelde vanaf haar bron tot aan haar monding in zee, daarbij inbegrepen de Zeeschelde en de Westerschelde;
- b) “riviersysteem van de Schelde” : de Schelde, alsmede alle daarop al dan niet rechtstreeks afwaterende waterlopen en kanalen op het grondgebied van de Verdragsluitende Partijen;
- c) “stroomgebied van de Schelde” : het gebied dat afwatert op de Schelde of op haar zijrivieren;
- d) “Commissie” : de Internationale Commissie voor de bescherming van de Schelde tegen verontreiniging.

ARTIKEL 2 : Doel van het Verdrag

- 1. In de geest van het Verdrag van Helsinki inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren werken de Verdragsluitende Partijen samen, rekening houdend met hun gemeenschappelijke belangen en met de bijzondere belangen van elk van hen, in een geest van goede nabuurschap, teneinde de kwaliteit van de Schelde te behouden en te verbeteren.
- 2. Ten behoeve van de internationale samenwerking inzake de Schelde stellen de Verdragsluitende Partijen een Internationale Commissie voor de bescherming van de Schelde tegen verontreiniging in.

ARTIKEL 3 : Beginselen van de samenwerking

1. Om het doel, gesteld in artikel 2 van dit Verdrag, te bereiken, nemen de Verdragsluitende Partijen maatregelen die betrekking hebben op het gehele gedeelte van het stroomgebied gelegen op hun grondgebied.
2. Bij hun handelen laten de Verdragsluitende Partijen zich leiden door de volgende beginselen :
 - a) het voorzorgsbeginsel, uit hoofde waarvan het treffen van maatregelen ter vermindering van mogelijke wezenlijke grensoverschrijdende effecten van het lozen van gevaarlijke stoffen niet wordt uitgesteld om de reden dat het bestaan van een causaal verband tussen de lozing van die stoffen enerzijds en een mogelijk wezenlijk grensoverschrijdend effect anderzijds niet volledig door wetenschappelijk onderzoek is aangetoond;
 - b) het beginsel van preventie, uit hoofde waarvan in het bijzonder schone technologie wordt toegepast, onder economisch aanvaardbare voorwaarden;
 - c) het beginsel dat de beheersing en de vermindering van verontreiniging bij voorrang aan de bron moet plaatsvinden, uit hoofde waarvan de Verdragsluitende Partijen zich ervoor inspannen de beste beschikbare technologieën en de meest milieuveilige handelswijzen ter vermindering van de lozingen van gevaarlijke stoffen vanuit puntbronnen en diffuse bronnen, onder economisch aanvaardbare voorwaarden, toe te passen;
 - d) het beginsel dat de vervuiler betaalt, uit hoofde waarvan de kosten van maatregelen ter voorkoming, beheersing en vermindering van de verontreiniging worden gedragen door de vervuiler.
3. De Verdragsluitende Partijen handelen op vergelijkbare wijze in het gehele stroomgebied, teneinde verstoring van de mededinging te voorkomen.
4. De Verdragsluitende Partijen spannen zich, elk voor zich, ervoor in om met passende maatregelen een integraal beheer van het stroomgebied van de Schelde te verwezenlijken.
5. De Verdragsluitende Partijen overleggen gezamenlijk teneinde de voorwaarden voor een duurzame ontwikkeling van de Schelde en van haar stroomgebied te verzekeren.
6. De Verdragsluitende Partijen beschermen en waar mogelijk verbeteren de kwaliteit van het aquatisch ecosysteem van de Schelde, onder andere door inrichtingsmaatregelen en door geleiding van het gebruik van de rivier.
7. De bepalingen van dit Verdrag doen geen afbreuk aan het recht van de Verdragsluitende Partijen om afzonderlijk of gezamenlijk strengere maatregelen aan te nemen en toe te passen dan die uit hoofde van dit Verdrag.
8. De bepalingen van dit Verdrag doen geen afbreuk aan de rechten en verplichtingen van Verdragsluitende Partijen die voortvloeien uit andere verdragen, voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit Verdrag en verband houdend met het doel ervan.

ARTIKEL 4 : Kwaliteit van de waterbodem

1. Met het oog op de bescherming van de Schelde en in het kader van de activiteiten van de Commissie informeren de Verdragsluitende Partijen elkaar over hun beleid inzake het beheer van de sedimenten van de Schelde en stemmen zij dit beleid naar behoefte op elkaar af.
2. De Verdragsluitende Partijen beperken zoveel mogelijk het storten en terugstorten, alsmede de verplaatsing in benedenstroomse richting, van verontreinigde baggerspecie in de Schelde.

ARTIKEL 5 : Taken van de Commissie

De taken van de Commissie zijn de volgende :

- a) het bepalen, verzamelen en evalueren van de gegevens, te verstrekken door de Verdragsluitende Partijen, elk met betrekking tot haar grondgebied, teneinde de bronnen van verontreiniging te identificeren die een wezenlijk effect hebben op de kwaliteit van de Schelde;
- b) het afstemmen van de programma's van de Verdragsluitende Partijen voor de bewaking van de waterkwaliteit, teneinde te komen tot een homogeen meetnet;
- c) het opstellen van inventarissen van, en het bevorderen van de uitwisseling van informatie over, de bronnen van verontreiniging bedoeld in punt (a) van dit artikel;
- d) het opstellen, met het oog op hun uitvoering door de Verdragsluitende Partijen, elk voor zich, van streefdoelen en van een actieprogramma dat met name maatregelen bevat, gericht op alle soorten puntbronnen en diffuse bronnen van verontreiniging, teneinde de waterkwaliteit en meer in het algemeen het ecosysteem te behouden en te verbeteren;
- e) het met regelmaat uitvoeren van gecoördineerde evaluaties van de doeltreffendheid van het actieprogramma, bedoeld in punt (d) van dit artikel;
- f) het dienen als kader voor de uitwisseling van informatie over het waterbeleid van de Verdragsluitende Partijen;
- g) het dienen als kader voor de uitwisseling van informatie over de projecten die zijn onderworpen aan een effectrapportage en die een wezenlijk grensoverschrijdend effect hebben op de kwaliteit van de Schelde, met inachtneming van de op het grondgebied van de Verdragsluitende Partijen van kracht zijnde wetgeving;
- h) het bevorderen van de samenwerking en de uitwisseling van informatie inzake de beste beschikbare technologieën;
- i) het aanmoedigen van de samenwerking in het kader van de programma's voor wetenschappelijk onderzoek, met name op het gebied van fysisch, chemisch en ecologisch onderzoek en van het onderzoek van de visstand;
- j) het dienen als kader voor de bespreking van te ondernemen acties met betrekking tot de grensoverschrijdende zijrivieren en kanalen van het riviersysteem van de Schelde;
- k) het uitbrengen van adviezen of aanbevelingen aan de Verdragsluitende Partijen over de in dit Verdrag voorziene samenwerking;

- l) het organiseren van de samenwerking tussen de verschillende nationale of regionale waarschuwings- en alarmnetten en het bevorderen van de uitwisseling van informatie met het oog op het voorkomen en het bestrijden van calamiteuze verontreiniging;
- m) het samenwerken met andere Internationale Commissies die vergelijkbare taken vervullen voor aangrenzende watersystemen;
- n) het uitbrengen van een jaarverslag over haar werkzaamheden, dat openbaar wordt gemaakt, alsook van elk ander verslag dat zij dienstig acht;
- o) het behandelen van alle zaken binnen het toepassingsgebied van dit Verdrag, die de Verdragsluitende Partijen haar in onderlinge overeenstemming opdragen.

ARTIKEL 6 : Samenstelling en werkwijze van de Commissie

1. De Commissie bestaat uit delegaties van de Verdragsluitende Partijen. Elke Verdragsluitende Partij benoemt ten hoogste acht afgevaardigden, onder wie een delegatieleider. De benoemingen dienen voor de eerste maal plaats te vinden binnen drie maanden na de inwerkingtreding van dit Verdrag. De delegaties kunnen zich ter vergadering laten bijstaan door deskundigen.
2. Het voorzitterschap van de Commissie wordt afwisselend door iedere Verdragsluitende Partij voor de duur van twee jaar uitgeoefend. De Verdragsluitende Partij die het voorzitterschap uitoefent wijst een van de leden van haar delegatie aan als Voorzitter van de Commissie. De Voorzitter treedt tijdens de vergadering van de Commissie niet op als woordvoerder van zijn delegatie.
3. De Commissie vergadert eenmaal per jaar, daartoe bijeengeroepen door de Voorzitter, en voorts op verzoek van ten minste twee delegaties. De Commissie kan sommige van haar vergaderingen op ministerieel niveau houden. De Commissie stelt naar behoefte werkgroepen in om zich bij haar taken te laten bijstaan. Ter regeling van haar werkzaamheden neemt de Commissie een huishoudelijk reglement aan.
4. De Commissie neemt haar beslissingen in aanwezigheid van alle delegaties van de Verdragsluitende Partijen en met eenparigheid van stemmen. Stemonthouding van een enkele delegatie staat eenparigheid niet in de weg. Elk der Verdragsluitende Partijen beschikt over één stem.

Indien de Regering van het Koninkrijk België later toetreedt tot dit Verdrag, beschikt zij over stemrecht wat de beslissingen betreft die betrekking hebben op aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de federale Staat behoren krachtens de Belgische Grondwet. In dit geval beschikken de Regeringen van de Belgische Gewesten bij de beslissingen niet over stemrecht.

5. De werktalen van de Commissie zijn in het Frans en het Nederlands.
6. De Commissie beschikt over een permanent secretariaat, gevestigd in Antwerpen, om zich bij haar taken te laten bijstaan.
7. Ten einde de taken uit te oefenen die haar in dit Verdrag zijn toebedeeld, bezit de Commissie rechtspersoonlijkheid. Zij geniet op het grondgebied van elk der Verdragsluitende Partijen de handelingsbevoegdheid die noodzakelijk is voor de vervulling van haar taken. De Commissie wordt vertegenwoordigd door haar Voorzitter.

De Commissie beslist over de aanwerving en het ontslag van personeel en beschikt in het bijzonder over de bevoegdheid om contracten af te sluiten in het kader van de uitoefening van haar taken, roerende en onroerende goederen te verwerven en te vervreemden, alsook in rechte op te treden.

ARTIKEL 7 : Waarnemers

1. De Commissie laat op hun verzoek als waarnemer toe :
 - a) elke Staat die geen Partij is bij dit Verdrag en waarvan een deel van het grondgebied is gelegen in het stroomgebied van de Schelde;
 - b) de Europese Gemeenschap.
2. De Commissie kan op hun verzoek als waarnemer elke Intergouvernementele Organisatie of Commissie toelaten waarvan de bekommernissen vergelijkbaar zijn met de hare.
3. De waarnemers kunnen, zonder stemrecht, deelnemen aan de vergaderingen van de Commissie en kunnen in de Commissie elke informatie of elk verslag, verband houdend met het doel van dit Verdrag, inbrengen.

ARTIKEL 8 : Kosten van de Commissie

1. Elke Verdragsluitende Partij draagt de kosten van haar vertegenwoordiging in de Commissie en in de werkgroepen.
2. Zij dragen de overige aan de werkzaamheden van de Commissie verbonden kosten, daaronder begrepen die van het secretariaat, overeenkomstig de volgende verdeelsleutel :

- Koninkrijk der Nederlanden	:	10%
- Franse Republiek	:	30%
- Waals Gewest	:	10%
- Vlaams Gewest	:	40%
- Brussels Hoofdstedelijk Gewest	:	10%

De Commissie kan, in geval van latere toetreding of uittrading van een Verdragsluitende Partij of van naar haar oordeel bijzondere activiteiten, een andere verdeelsleutel bepalen.

ARTIKEL 9 : Inwerkingtreding

1. Elke Ondertekenende Partij deelt aan de Regering van Frankrijk die hierbij wordt aangeduid als depositaris van dit Verdrag, mee wanneer aan de voor haar vereiste interne procedures voor de inwerkingtreding van dit Verdrag is voldaan.
2. De depositaris bevestigt onmiddellijk de datum van ontvangst van deze mededelingen en stelt de andere Ondertekenende Partijen in kennis. Het Verdrag treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de ontvangst van de laatste mededeling.

ARTIKEL 10 : Latere toetreding

1. Dit Verdrag staat open voor toetreding door elke Staat bedoeld in artikel 7, lid 1, (a).
2. De akten van toetreding worden neergelegd bij de depositaris die onmiddellijk de datum van hun ontvangst bevestigt en de andere Verdragsluitende Partijen in kennis stelt.
3. Dit Verdrag treedt in werking ten aanzien van elke Staat bedoeld in lid 1 van dit artikel op de eerste dag van de tweede maand die volgt op de neerlegging van zijn akte van toetreding.

ARTIKEL 11 : Opzegging

Na het verstrijken van een periode van drie jaar na zijn inwerkingtreding kan dit Verdrag te allen tijde door elk der Verdragsluitende Partijen worden opgezegd met inachtneming van een termijn van zes maanden door middel van een aan de depositaris te richten verklaring.

ARTIKEL 12 : Authentieke teksten

Dit Verdrag, opgesteld in één exemplaar, in de Franse en de Nederlandse taal, waarbij beide teksten gelijkelijk authentiek zijn, zal worden neergelegd in de archieven van de depositaris die daarvan een gewaarmerkt afschrift zal doen toekomen aan elk der Ondertekenende Partijen.

OPGEMAAKT te Charleville-Mézières, op 26 april 1994

Voor de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
Didier Gosuin

Voor de Regering van het Vlaams Gewest
Norbert De Batselier

Voor de Regering van de Franse Republiek
Michel Barnier

Voor de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden
Hanja Maij-Weggen

Voor de Regering van het Waals Gewest
Guy Lutgen

HUISHOUELIJK EN FINANCIËEL REGLEMENT

ARTIKEL 1 : BEDRIJFSJAAR

Het bedrijfsjaar van de commissie is het kalenderjaar.

ARTIKEL 2 : VOORZITTERSCHAP VAN DE COMMISSIE

1. Het voorzitterschap van de Internationale Commissie voor de bescherming van de Schelde wordt achtereenvolgens uitgeoefend door een lid van de delegatie van :
het Vlaams Gewest,
het Koninkrijk der Nederlanden,
het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
de Franse Republiek,
het Waals Gewest.
Het eerste voorzitterschap verstrijkt eind 1998 ¹.
2. Indien een verdragspartij afziet van de uitoefening van haar voorzitterschap, neemt de volgende verdragspartij het voorzitterschap op zich.
3. Bij verhindering van de voorzitter van de commissie wordt deze vervangen door een ander lid van de delegatie van de betreffende verdragspartij.
4. De voorzitter van de commissie heeft tot taak de verbinding tussen de Commissie en het secretariaat te verzekeren, de vergaderingen van de commissie te leiden, initiatieven te nemen en de commissie voorstellen te doen met het oog op de goede werking van de commissie en alle taken uit te oefenen die de commissie hem toevertrouwt.

ARTIKEL 3 : SAMENSTELLING VAN DE DELEGATIES

1. Elke delegatie deelt aan het secretariaat de naam van haar leden en die van haar delegatieleider mee. Veranderingen in de samenstelling van haar delegatie deelt zij zo spoedig mogelijk mee. Het secretariaat doet hiervan mededeling aan de overige delegaties.
2. Elke delegatie deelt aan het secretariaat voor de vergaderingen van de commissie het aantal en de namen van de deelnemende afgevaardigden en de eventuele deskundigen mee.

¹ Door de Commissie in de plenaire vergadering van 12 juni 1997 verlengd van 31.12.97 tot 31.12.98

ARTIKEL 4 : PLENAIRE VERGADERING

1. De voorzitter nodigt de delegaties twee maanden vòòr de plenaire vergadering uit door middel van een brief gericht aan de delegatieleiders. De brief is vergezeld van de ontwerp-agenda.
2. Elke delegatie beschikt over een termijn van een maand om de agendapunten voor te stellen die zij behandeld wil zien, zo mogelijk voegt zij een toelichtende notitie bij.
3. De delegaties die een buitengewone plenaire vergadering wensen te beleggen, leggen dit voorstel, vergezeld van een ontwerp-agenda en een toelichtende notitie voor aan de voorzitter van de commissie. De voorzitter heeft dan 15 dagen om de overige delegaties te raadplegen over de ontwerp-agenda en volgt dan de procedures van artikel 4, leden 1 en 2.
4. In dringende gevallen kan de voorzitter, na raadpleging van alle delegatieleiders over een agenda, een plenaire vergadering bijeenroepen.
5. De agenda wordt aan het begin van de vergadering vastgesteld.

ARTIKEL 5 : SCHRIFTELIJKE BESLUITVORMING

1. Buiten de vergaderingen kan de commissie, op voorstel van de voorzitter, over dringende kwesties langs schriftelijke weg beslissingen nemen. Elke delegatie kan, door middel van een brief van de delegatieleider aan de voorzitter, een daartoe strekkend verzoek doen.
2. De voorzitter zal de delegaties, door middel van een brief aan de delegatieleiders, vragen zich binnen een termijn van een maand over een ontwerp-besluit uit te spreken.
3. Wanneer binnen deze maand geen eenparige overeenstemming is bereikt over het ontwerp-besluit, dan geldt het als afgewezen.
4. De voorzitter stelt elke delegatie van het resultaat van deze besluitvormingsprocedure in kennis.

ARTIKEL 5 bis : GOEDKEURING VAN DE VERSLAGEN

1. De verslagen van de plenaire vergaderingen en werkgroepen, met inbegrip van de bijlagen ervan, worden via de schriftelijke procedure goedgekeurd, respectievelijk door de Delegatieleiders van de plenaire en van werkgroepen.
2. De delegaties beschikken over een termijn van één maand om hun opmerkingen aan het Secretariaat te formuleren.
 - na het verstrijken van deze termijn worden de documenten geacht te zijn goedgekeurd
 - de delegatie die opmerkingen formuleert verspreidt deze zelf al dan niet aan de overige delegaties
 - het Secretariaat behandelt de opmerkingen in samenspraak met de delegatie die de opmerkingen heeft gemaakt
 - het goedgekeurde verslag wordt aan dezelfde procedure onderworpen, maar met een termijn van 15 dagen
 - wanneer na de termijnen nog steeds geen overeenstemming is bereikt, komt het de Voorzitter van de ICBS toe een besluit te nemen over het te geven gevolg.

ARTIKEL 6 : WERKGROEPEN

1. De commissie legt bij de instelling van werkgroepen hun mandaat schriftelijk vast. De commissie kan de mandaten naar behoefte bijstellen of werkgroepen opheffen.
2. Op voordracht van de voorzitter wijst de commissie de voorzitters van de werkgroepen voor de duur van ten hoogste twee jaar aan, met de mogelijkheid van verlenging. De voorzitters van de werkgroepen dienen zoveel mogelijk lid van een delegatie in de commissie te zijn.
3. De voorzitters van de werkgroepen hebben tot taak de vergaderingen van hun werkgroep te leiden, initiatieven in het kader van hun mandaat te nemen en voorstellen met het oog op de goede werking van de werkgroep te doen. De voorzitters brengen ten minste éénmaal per jaar, tijdens een plenaire vergadering, verslag uit van de stand van de werkzaamheden in hun werkgroep.
4. Elke delegatie deelt aan het secretariaat de namen van de leden van haar delegatie in elke werkgroep mee. Veranderingen in de samenstelling van haar delegatie deelt zij zo spoedig mogelijk mee. Het secretariaat doet hiervan mededeling aan de voorzitter van de werkgroep en aan de overige delegatie

ARTIKEL 7 : WAARNEMERS

1. De in artikel 7, lid 1, van het verdrag bedoelde waarnemers ontvangen een uitnodiging en de stukken voor de vergaderingen van de commissie. Voor de werkgroepen ontvangen de waarnemers de agenda's en, op verzoek, de desbetreffende stukken.
2. De commissie neemt een beslissing over het toelaten van de in artikel 7, lid 2, van het verdrag bedoelde waarnemers tot de vergaderingen van de commissie of/en van de werkgroepen. De commissie stelt de voorwaarden voor hun toelating vast.
3. De commissie kan uit haar eigen kring deelnemers als waarnemers voor vergaderingen van andere organisaties aanwijzen.

ARTIKEL 8 : EXTERNE ADVIEZEN

1. De Commissie kan beslissen in een plenaire vergadering van de commissie of een vergadering van één van haar werkgroepen personen toe te laten die een bijzondere deskundigheid hebben of een bijzondere betrokkenheid hebben bij een te bespreken punt. De toelating geldt alleen voor dat specifieke punt van de agenda. Aan de toelating kunnen voorwaarden worden verbonden.
2. Wat betreft de aan deze personen toe te zenden documenten:

deze worden aan de instemming van de Voorzitter voorgelegd die de delegatieleiders hiervan voorafgaandelijk informeert

ARTIKEL 9 : SECRETARIAAT VAN DE COMMISSIE

1. Het secretariaat ondersteunt de commissie en de werkgroepen van de commissie in de uitvoering van alle taken. Het secretariaat behandelt met name de administratieve zaken van de commissie en bereidt de vergaderingen voor.
2.
 - a. De commissie benoemt een secretaris-generaal en een uitvoerend secretaris voor een hernieuwbare termijn van 5 jaar. Onder het gezag van de voorzitter leidt de secretaris-generaal de werkzaamheden van het secretariaat.
 - b. Bij verhindering van de secretaris-generaal wordt deze vervangen door de uitvoerend secretaris.
3. Het secretariaat voert de opdrachten uit die hem zijn toevertrouwd door de commissie. In dat verband wordt het met name met de volgende taken belast :
 - a. het secretariaat ontvangt, vertaalt en verspreidt de documenten van de delegaties, van de commissie en van de werkgroepen;
 - b. het secretariaat zorgt voor de praktische voorbereiding van de vergaderingen (uitnodigingen, lokalen, tolken, documenten, enz.);
 - c. het verzorgt het secretariaat van de vergaderingen van de commissie en van alle werkgroepen, het waakt erover dat alle documenten worden opgesteld in de werktalen van de commissie en dat deze worden toegestuurd aan de leden van de commissie en van de werkgroepen;
 - d. het secretariaat stelt de documenten op, op basis van de bijdragen van de delegaties van de verdragspartijen en zorgt voor het verspreiden ervan;
 - e. het secretariaat archiveert de documenten en verslagen;
 - f. het secretariaat verzekert bovendien de dagelijkse taken van een secretariaat (telefoon, typwerk).
4. De leden van het secretariaat bewaren in hun contacten met de delegaties van de verdragspartijen hun neutraliteit en zijn gebonden door de vertrouwelijkheid van hun ambt.
5. De commissie keurt de algemene verdeling van de taken en van de functies goed. Zij keurt de weddeschalen goed en herziert deze regelmatig.

ARTIKEL 9bis : DIENSTREIZEN VAN HET SECRETARIAAT²

1. Goedkeuring
 - 1.1 Voor zendingsoopdrachten van leden van het secretariaat naar landen die niet tot de Verdragspartijen behoren, is de goedkeuring vereist van de Voorzitter.
 - 1.2 Zendingsoopdrachten op het grondgebied van de Verdragspartijen, vallen onder de verantwoordelijkheid van de Secretaris-generaal.

² Beslissing van de Commissie op de plenaire vergadering van 9 maart 1998

2. Vergoeding

Voor de vergoeding m.b.t. de dienstreizen van de leden van het secretariaat, verblijfskosten en kilometervergoeding, geldt de desbetreffende regeling die van kracht is bij de Vlaamse Milieumaatschappij en gelden de schalen die bij de Vlaamse Milieumaatschappij van toepassing zijn voor de rangen A4, A3 en A2.

ARTIKEL 9ter : VERLOFREGELING ²

1. Voor het verlof van de leden van het secretariaat is de regeling van toepassing die van kracht is bij de detacherende instelling.
2. De organisatie van de verlofregeling valt onder de verantwoordelijkheid van de Secretaris-generaal. Deze laatste legt de verlofregeling op het secretariaat ter goedkeuring voor aan de Voorzitter.

ARTIKEL 10 : PLAATSING VAN DESKUNDIGEN BIJ HET SECRETARIAAT

1. Een verdragspartij kan aan de commissie voorstellen één of meerdere deskundigen voor een beperkte tijdsduur bij het secretariaat te plaatsen. In het door de commissie genomen aannemingsbesluit dienen de taken van de deskundige(n) en de duur van zijn of hun opdrachten te worden vastgesteld.
2. De geplaatste deskundigen volgen het in het secretariaat van kracht zijnde arbeidsreglement.
3. De kosten van deze terbeschikkingstelling komen, tenzij de commissie anders beslist, ten laste van de betrokken verdragspartij.

ARTIKEL 11 : WERKTALEN

1. Tijdens de vergaderingen van de commissie en van haar werkgroepen wordt op adequate wijze in en vanuit de werktalen getolkt.
2. De documenten van de commissie en van de werkgroepen dienen in de werktalen beschikbaar te zijn.

ARTIKEL 12 : FINANCIIEEL REGLEMENT

1. Elke uitgave wordt binnen de perken van de begroting uitgevoerd.
De begroting kan voorschotten en een bedrijfskapitaal bevatten.
2. De begroting wordt opgedeeld in een afdeling werking en een afdeling investering en per aard van de uitgaven. Van het investeringsmateriaal wordt een inventaris bijgehouden.
3. Referentiemunt : Euro³

³ Beslissing van de Commissie op de plenaire vergadering van 29 oktober 1999: BEF vervangen door Euro

4. Eénmaal per jaar tijdens een plenaire vergadering legt de voorzitter, samen met het rapport van de accountants, aan de commissie rekenschap af van de afgesloten rekeningen in het voorbije jaar, van de begrotingscontrole voor het lopende jaar en van de ontwerp-begroting voor het komende jaar. De commissie stemt in met het afsluiten van de rekeningen van het voorbije jaar en geeft kwijting aan de voorzitter.
Zij keurt de begrotingscontrole van het lopende jaar goed en beslist eventueel over de overdrachten van een begrotingslijn naar een ander jaar.
Zij keurt de begrotingsprognoses van het daaropvolgende jaar goed, welke de berekeningsbasis voor de bijdragen van de verdragspartijen vormen.
5. De bijdragen van de verdragspartijen dienen elk jaar vòòr 15 maart te zijn gestort.
6. Uitgaven worden door de voorzitter aangegaan. De voorzitter kan volmacht verstrekken aan de secretaris-generaal . De beschikking in artikel 9.2b is van toepassing.
7. De eventueel onbenutte begrotingsmiddelen, m.i.v. eventuele financieel rente-opbrengsten zullen naar de rekeningen van het daaropvolgende jaar worden overgeboekt.

ARTIKEL 13 : SLOTBEPALINGEN

Dit huishoudelijk en financieel reglement is aangenomen tijdens de plenaire vergadering van de commissie van 5 december 1995. Het treedt in werking op 1 januari 1996.

MANDATEN VAN DE WERKGROEPEN

Mandaat van de werkgroep 1 Waterkwaliteit

Voorzitterschap: Nederland⁴

Statuut: permanent¹

(vastgelegd in de Plenaire Vergadering van 11/5/95 en aangevuld in de Plenaire Vergadering van 5/12/95)

0. Samenwerken met WGS 2 "Emissies", voor wat betreft de eerste opdracht van het mandaat van deze WG¹
1. Op basis van de gegevens, verstrekt door de Partijen, opmaken van een inventaris van de bestaande meetprogramma's en meetnetten, inzake de waterkwaliteit van de Schelde (water, zwevende stoffen, sedimenten, organismen)
2. Opmaken van een inventaris van de meetprogramma's inzake de kwaliteit van het aquatisch ecosysteem
3. Evalueren en vergelijken van de gegevens geleverd door deze programma's en meetnetten
4. Voorstellen van de modaliteiten om tot een homogeen meetnet te komen
5. Formuleren van voorstellen aangaande streefdoelen en het actieprogramma zoals bedoeld in art. 5.d van het Verdrag
6. Het met regelmaat uitvoeren van gecoördineerde evaluaties van de toestand van de kwaliteit van de Schelde¹

Mandaat van de werkgroep 2 Emissies

Voorzitterschap: Frankrijk⁵

Statuut: permanent²

(vastgelegd in de Plenaire Vergadering van 11/5/95)

1. Opstellen, in samenwerking met de WG "Waterkwaliteit", van de lijst van de relevante stoffen die de waterkwaliteit van de stroom beïnvloeden.
2. Identificeren van de oorsprong en inventariseren van de verontreinigingsbronnen die een significante invloed hebben op de waterkwaliteit van de stroom, en hun evolutie.
3. Inventariseren van de acties en programma's tegen verontreiniging, opgesteld op nationaal en regionaal vlak.

⁴ Plenaire Vergadering van 11/5/1995

⁵ Plenaire Vergadering van 11/5/1995

4. Opmaken van een vergelijking tussen de emissie-inventaris en de fluxen (in samenwerking met de WG “Waterkwaliteit”).
5. Formuleren van voorstellen aangaande streefdoelen en actieprogramma’s zoals voorzien in art. 5.d van het Verdrag.
6. Voor een subwerkgroep “accidentele verontreiniging”:
 - a. Opmaken van een inventaris van de bestaande meetstations om accidentele verontreinigingen te detecteren en van de bekomen resultaten;
 - b. Opmaken van een inventaris van de bestaande waarschuwings- en alarmprocedures;
 - c. Opmaken van een inventaris van de mogelijke bronnen voor accidentele verontreiniging;
 - d. Formuleren van voorstellen gericht op de opmaak of de versterking van de gecoördineerde waarschuwings- en alarmprocedures.

(vervangen in de Plenaire Vergadering van 5/12/95)

1. Opstellen, in samenwerking met de WGS 1 “Waterkwaliteit”, van de lijst van stoffen/parameters afkomstig van diffuse bronnen en puntbronnen van verontreiniging in het stroomgebied, die de waterkwaliteit van de Schelde op relevante wijze beïnvloeden
2. Identificeren van de oorsprong en inventariseren van de verontreinigingsbronnen van de onder punt 1 vermelde stoffen/parameters en opvolgen van hun ontwikkeling
3. Inventariseren van de acties en programma’s voor sanering en ter bestrijding van de waterverontreiniging, die op nationaal dan wel regionaal niveau zijn opgesteld, daarin begrepen de wettelijke verplichtingen en de te bereiken doelstellingen
4. Voor de onder punt 1 vermelde stoffen/parameters, opmaken en valideren van een vergelijking tussen de emissie-inventaris en de vrachten in samenwerking met de WGS 1 “Waterkwaliteit”
5. In het kader van een subwerkgroep “calamiteuze verontreiniging”:
 - a. opmaken van een inventaris op het niveau van de Verdragspartijen, van de bestaande meetstations om accidentele verontreinigingen te detecteren, alsmede van de verkregen resultaten, tussen de Verdragspartijen en op internationaal niveau tussen de bevoegde overheden
 - b. opmaken van een inventaris op het niveau van de Verdragspartijen, van de bestaande waarschuwings- en alarmprocedures, tussen de Verdragspartijen en op internationaal niveau tussen de bevoegde overheden
 - c. opmaken van een inventaris van de mogelijke bronnen voor accidentele verontreiniging en van de maatregelen voor het voorkomen en bestrijden van deze calamiteuze verontreinigingen
 - d. formuleren van voorstellen gericht op het vaststellen of verbeteren van gecoördineerde waarschuwings- en alarmprocedures
6. a. bijdragen aan het formuleren van voorstellen aangaande streefdoelen en het actieprogramma zoals bedoeld in art. 5.d) van het Verdrag
 - b. formuleren van doelstellingen voor emissiereductie van de in punt 1 vermelde stoffen/parameters

Mandaat van de werkgroep 3 Grensoverschrijdende Samenwerking en Gemeenschappelijke Leefmilieuprojecten

Voorzitterschap: Waals Gewest⁶

Statuut: permanent⁷

(vastgelegd in de Plenaire Vergadering van 11/5/1995)

1. Inventariseren van de bestaande grensoverschrijdende samenwerkingsstructuren en het formuleren van voorstellen voor het inkaderen van deze bestaande samenwerking in de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde
2. Opmaken van voorstellen voor de oprichting van een transeuropees leefmilieunetwerk voor de Schelde, in het kader van de aanbevelingen van het Witboek van de Europese Commissie

(vervangen in de Plenaire Vergadering van 5/12/1995)

1. Inventariseren van de bestaande grensoverschrijdende samenwerkingsstructuren voor zover hun acties binnen de taakomschrijving van de ICBS vallen. Opmaken van voorstellen voor het integreren of inkaderen van deze bestaande samenwerking in de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde
2. Opmaken van voorstellen voor de oprichting van gemeenschappelijke leefmilieuprojecten voor de Schelde, in het kader van de beslissingen van de Europese Raad

(vervangen in de Plenaire Vergadering van 12/6/1997)

1. Werkgroep WGS 3 dient als forum voor overleg tussen de Partijen over de gevolgen voor de I.C.B.S. van afspraken, gemaakt in andere internationale vergaderingen (bv. Europese Unie, Verdrag van Helsinki, OSPARCom, Noordzeeministerconferenties, ...)
2. De werkgroep herneemt het overleg over de Europese gemeenschappelijke leefmilieuprojecten zodra dit opportuun is ten gevolge van Europese beslissingen over de mogelijke financiering. De werkgroep doet voorstellen aan de plenaire vergadering over het gebruik van Europese kredieten voor betoelaging van initiatieven die onder de doelstellingen van de ICBS vallen
3. Voor de uitvoering van dit mandaat kunnen de werkgroep WGM3 en WGS3 van de ICBM en ICBS gezamenlijk vergaderen voor zover er een gemeenschappelijk belang bestaat

⁶ Plenaire Vergadering van 11/5/1995

⁷ Plenaire Vergadering van 12/6/1997

Mandaat van de werkgroep Externe Communicatie

Voorzitterschap: Nederland⁸ / Vlaams Gewest⁹

Statuut: ad-hoc⁵ / permanent⁶

(vastgelegd in de Plenaire Vergadering van 29/10/1999)

- 1.1 Met het oog op de verbetering van de communicatie over de schelde en over de rol en de realisaties van de icbs en teneinde de samenwerking tussen de persdiensten en de diensten belast met de externe communicatie van de partijen te bevorderen, organiseert de WGCom een regelmatig coördinerend overleg tussen de partijen.
- 1.2 Hiertoe zal de WGCom een inventaris opmaken van uitgevoerde en nog uit te voeren acties (tussen 1998 en 2003) voor de sensibilisering over de Schelde en haar stroomgebied. De WGCom draagt er zorg voor dat deze inventaris regelmatig wordt bijgewerkt.
- 1.3 Waar zinvol doet de WGCom voorstellen voor gezamenlijke acties die de sensibiliseringsacties van de Commissie aanvullen.

Mandaat WG adhoc “Kaderrichtlijn Water”

1. De Commissie deelt volledig de zorg om te komen tot een effectieve en doelgerichte implementatie van de Kaderrichtlijn.
2. Zij neemt kennis van het feit dat sommige leden van de Commissie juridische studies m.b.t. de implementatie van de Kaderrichtlijn hebben aangevat.
3. Zij is van mening dat voor deze implementatie in het Scheldestroomgebied een rol is weggelegd voor de ICBS.
4. Zij is tevens van mening dat de implicaties voor de ICBS van de implementatie van de Kaderrichtlijn het voorwerp van een Ministersconferentie in het najaar van 2001 zouden dienen uit te maken.
5. Met het oog op de voorbereiding van deze Ministersconferentie wordt een ad hoc werkgroep samen met Maas en Schelde ingesteld:
 - samengesteld uit de heer PAUWELS, “trekker”, en een lid van elke delegatie;
 - met als mandaat:
 - het identificeren van de eventuele taken van de ICBS m.b.t. de implementatie van de Kaderrichtlijn;
 - het nader aangeven van de eventuele in het Verdrag inzake de Bescherming van de Schelde aan te brengen wijzigingen;
 - het identificeren en aan de delegatieleiders voorleggen van de voorbereidende werkzaamheden die door werkgroep WGE3 voortgezet danwel dringend aangevat dienen te worden, vooruitlopend op de taken die op basis van de besluiten van de Ministersconferentie in het najaar van 2001 uitgevoerd zouden moeten worden.
6. De ad hoc werkgroep zal een eerste rapport in het delegatieleidersoverleg van 8 maart 2001 indienen.

⁸ Plenaire Vergadering van 16/4/1996

⁹ Plenaire Vergadering van 29/10/1999